

MOTION OF THANKS TO THE GOVERNOR'S ADDRESS.

(Debate continued)

†ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವ ಮೂರ್ತಿ (ಗೌಡನ).—ಕುಭಾಷಿತನು ವರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಬದುಕು ಬ್ರೂಂಪೆಟ್ ಎಂದು ಕಲ್ಪಬಹುದು. ಈಗ ನಾವು ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ. ಈಗ ಇವರಲ್ಲಿ ಏನೊಂದು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ? ಫಿಜಿಕಲ್ ಚಾರ್ಜ್‌ಸ್ ಏನು? ಮತ್ತು ಮೂರನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಐಟಮಿನಲ್ಲೂ ಕೂಡಾ ಎಷ್ಟು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಮತ್ತು ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಏನಿಂದಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಒಂದು ಸಿದ್ಧಿಪ್ರವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಾವು ನೆನಪಿರಲಿ ತರಹ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಈ ತರಹ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ, ಇರಿಗೇಷನ್ ಜಾನ್ಸಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಕಲ್ಪತಾರೆಯೇ ಏನೂ ಏನು ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಇವರ ಚಾರ್ಜ್‌ಸ್ ಎಷ್ಟು, ಇವರು ಸಾಧಿಸಿದ್ದು ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದರ ಒಂದು ಸಿದ್ಧಿ ಪ್ರವಾದ ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇದು ಬರೀ ಒಂದು ಪುರಾಣ ಕಥೆಯಂತೆಯೇ ಹೊರತು facts and figures ಈ ಬಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಬಹಳ ವಿಷಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಗಳ ಕಷ್ಟ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡಾ ವರ್ಷ ಕೂಡಾ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಳೆ ಬಾರದೇ ಇವತ್ತು ಜನಗಳಿಗೆ ತನ್ನ ಅನ್ನವಿಲ್ಲದೆ ಮತ್ತು ಬಡವರಿಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಅವರ ಸ ಪದನಾ ಶಕ್ತಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ನಾಶವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ, ಇವತ್ತು ಜನರು ಉಪವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಆದರೂ ಕೂಡಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ಜಿಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಡಿಕ್ಲೇರಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಸರ್ವೆಧಿಕಾರಿಯಾಗಿ ಮಾಡಿಡಬ್ಬು ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಜನರ ಹಿತರಕ್ಷಣೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪಟ್ಟಣಗಳ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರ ಮನವನ್ನು ಒಲನುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಪ್ರಜೆಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆದರಲ್ಲೂ ಉಪವಾಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ಯಾವ ಒಂದೂ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ಫ್ಯಾಮಿನ್ ರಿಲೀಫ್ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಜನರು ಎಷ್ಟು ಪ್ರಲಾಪ ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ ಇವತ್ತು ಫ್ಯಾಮಿನ್ ರಿಲೀಫ್ ಕೆಲಸ ನಾಕಾಸ್ತ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಒಂದು ವೇಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ, ದೂರ ಯಾರು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆಯೋ, ಮತ್ತು ರಾಜಕಾರಣಿಗಳು ಬೇಕಾಗಿದ್ದಾರೆಯೋ ಅವರ ಪ್ರೀತಿಯನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರ ಒಲವೆಯನ್ನು ಗಳಿಸುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಯೇ ಹೊರತು ಎಲ್ಲ ಜನಗಳು ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆಯೋ, ಎಲ್ಲ ಜನರು ಉಪವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೋ, ಎಲ್ಲ ಜನಗಳಿಗೆ ಸಂಪಾದನಾ ಶಕ್ತಿ ಇಲ್ಲವೋ, ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಗ್ರಾಮಾಂತರದ ಕಡೆ ಇವತ್ತು ನಾವು ನೋಡಿದರೆ, ಎಲ್ಲ ಬಂದಿರತಕ್ಕ ಅಭಾವವಿಂದಾಗಿ ಕೆಲವು ಸ್ವದೇಶಿಗಳ ಸಾವು ರಾರು ಪಲ್ಲ ಬತ್ತ ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಕಡೆ ಒಂದು ಕಾಳೂ ಕೂಡಾ ಇಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಕಡೆ ಸರಿಯಾದ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಜಾರ್ಜ್‌ತೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿದೆಯೋ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹೋಗಲು ಎಂಬ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಜನಗಳು ಹೇಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ ಅವರು ಮನ ಬಿಟ್ಟು, ತಮ್ಮ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹೆಸರನರಿಸುತ್ತಾ ಬಿಟ್ಟು, ಇಲ್ಲವೇ ಅವರನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಟ್ಟಿಕೊಂಡು ಕೆಲಸಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಹೇಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ, ಇಂತಹ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಕಷ್ಟ ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವತ್ತು ತಮಗೆ ಮನವು ಬಂದಂತೆ ಸ್ವೇಚ್ಛೆಯಿಂದ ವರ್ತಿಸಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿಯ ಕಷ್ಟಗಳಿಂದ, ಅದನ್ನು ಬದವರ ಗೂಳಿಯ ಬುಡಿತವಾ ಯೂ, ಅದೇತ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಹಡೆದಿರುವ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ; ಮತ್ತು ಅದೇತದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ತಟ್ಟುತ್ತದೆ.

ಈಗ ಮೆದುವಾದಂತಹ ಕುರ್ಚಿಗಳ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿದ್ದವರು ಮುಂದೆ ಹುಳುಗಳಾಗಿ ನರಳುತ್ತಾ ಬದ ಜನರ ಸಾಹಸ ಕೊಡ್ತಿ ಗುಂಡಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದು, ಅಂತಹ ಜನ್ಮವನ್ನು ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಘೋಷಣೆ ಮಾಡುವ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಜಾಣ್ಮೆಯ ಮೇಲೆ ಹೇಳುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲವರು ಪದತಕ್ಕ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಕಣ್ಣಾರೆ ನೋಡಿ, ಮನ ನೊಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೇನೆ. ಆ ಮೇಲೆ ಆಹಾರವ ಎಷ್ಟುವಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ)

ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇವತ್ತು ಗೋಡಿಯನ್ನು ತರಿಸುತ್ತೇವೆ, ಜೋಳವನ್ನು ತರಿಸುತ್ತೇವೆ, ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಇವೆಲ್ಲಾ ಟಾನುಗಳಿಗೆ, ಸಿಟಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ವಿತರಣಾ ವಿಷ್ಣಿ ಎಂದರೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮಟಿಗಳು. ಇವತ್ತು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವೆಲ್ಲಾ ಮುಖ್ಯವಾದ ಹಳ್ಳಿಗಳಿಗೆ ನಡೆಯುವ ಪೊಲಿಟಿಕ್ಸ್ ಇನ್‌ಸ್ಟಿಟ್ಯೂಶನ್ ಆಗಿದೆ. ಎಲೆಕ್ಷನ್‌ನಲ್ಲಿ ಗೆಲ್ಲತಕ್ಕ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಇಂತಹ ಸೂಕ್ಷ್ಮಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಇನ್ನಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿಲೂ ಜನಗಳ ಹಿತದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಸೂಕ್ಷ್ಮಟಿಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಬಹುಮತ ಗೋಳನ್ನು ತಡೆಯುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ, ಕಡಿಮೆ ದರದಲ್ಲಿ ದವಳಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸೂಕ್ಷ್ಮಟಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಇಂದು ಅಂತಹ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಏನಿವೆ, ಅವುಗಳು ರಾಜಕೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಿವೆ. ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಇಂತಹ ಹಂಚಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾರದು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹೋಬಳಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಸರ್ಕಾರದವರು ಫೇರ್ ಪ್ರೈಸ್ ಡಿಪೋಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ಸೇರವಾಗಿ ಜನರಿಗೆ ಬಹು ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾರಾಟಮಾಡಲಿ. ಆಗ ಬಡವರಿಗೆ ದರದ ಯಾರಿಗೆ ಇದೆಯೋ ಅವರು ಬಹು ಕೊಂಡುಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಎಷ್ಟು ಕೊಟ್ಟರೂ ಅವರು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಕಷ್ಟ ಅವರು ಮುಂದೆ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಹೈನ್‌ಸರ್ವಿಸ್ ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಔಷಧಿಗಳು ಸರಬರಾಜು ಆಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಸರಬರಾಜು ಆಗುವ ಔಷಧಿಗಳಿಗೆ ಆರಾ ಸೇರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಟೌನ್‌ಗಳಲ್ಲರವೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಔಷಧಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಔಷಧಿಗೆ ಬದಲಾಗಿ ನೀರು ಕುಡಿಯುವುದರಿಂದ ರೋಗಗಳು ಗುಣವಾಗುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ದಾಡ್ಡು ಕೊಟ್ಟು ಔಷಧಿ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಸಿಟಿಗಳಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ಅಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಡಾಕ್ಟರ್‌ರೂ ಕೂಡ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ತರಹ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಸೌಕರ್ಯ ಒದಗಿಸುವಂತೆ ವಿಚಾರವು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇಂಗ್ಲೇಷ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಲೆಡಿಯುಮ್, ಮೇಜರ್ ಇಂಗ್ಲೇಷ್ ಮೇರೆ ಎಲ್ಲರೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಮೈಸೂರು ಇಂಗ್ಲೇಷ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ಲಿಕ್ ರಿಜರ್ವ್ ಎಂದರೆ, ಬೇಗ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಬರತಕ್ಕ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಬೇಗ ರೆಕ್ಟೋರ್ ಮಾಡಿದರೆ, ಮಾರಾಯ ವರ್ಷವೇ ಬೆಳೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಇಂತಹ ಕೆರೆಗಳ ದುರಸ್ತಿನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಗಿಂದಾಗ್ಯೂ ಎಷ್ಟರೀಕೆ ಕೊಡುತ್ತಾಬಂದಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆರೆಗಳ ದುರಸ್ತಿಗೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾಳೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕೆರೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀರೇ ಇಲ್ಲ. ಜನಗಳಿಗೆ ಮಾಡುವುದೇ ಕೆಲಸ ಇಲ್ಲವೆ ತಿಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನ್ಯ ಇಲ್ಲದೆ ಕಳಿತಿ ದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಆ ಕೆರೆಗಳ ದುರಸ್ತಿ, ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮಟ್ಟ ಕಾವಾಗಲು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ, ಈ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ, ಮತ್ತು ಆ ಜನಗಳು ಅಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ಕಾಲು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಈ ಸುಸಮಯವನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಹತ್ತಾರು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದರೆ, ಎಲ್ಲಾ ಕೆರೆಗಳನ್ನೂ ಅದಷ್ಟು ಶೇಷವಾಗಿ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಬಹುದು. ಈ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕೆರೆಯನ್ನೂ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಶ್ರೀ ಅಲೂರು ಹನುಮಂತಪ್ಪನವರು ಮಾನ್ಯರ ಪ್ಲಾನ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನನ್ನೂ ಇದೆಯೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಎಲ್ಲಾ ಕೆರೆಗಳನ್ನೂ ರೆಕ್ಟಕ್ಕೆ ತೆಗೆದರು. ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬಲವಾಗಿ ಕಟ್ಟಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅವರು ಎಷ್ಟು ಕೆರೆ ಇದೆ, ಎಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿ ಬೇಕು, ಕೂಡಲೇ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವ ಕೆರೆಗಳು ಎಷ್ಟು, ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟು ಹೆರೆ ನೀರಾವರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು, ಆ ಕೆರೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕೂಡಲೇ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿದರೆ ಜನಗಳು ಮೆಚ್ಚುತ್ತಾರೆ. ಅವನ್ನು ಈ ವರ್ಷವೇ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಕಾನಾಸ್ತಿಟ್ಯೂಯನ್‌ನಲ್ಲಿ 15 ಕೆರೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಎಂದರೂ ಒಂದು ಕೆರೆಯನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಹೊಸದಾಗಿ ಒಂದು ಕೆರೆ ತೆಗೆದು ಕೊಡುವುದು ಎಂದು ಅಶ್ವನಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೊಸದಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಿನರೂ ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟಬಂದಹಾಗೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂತೂ ಇಂತೂ ಕುಂತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯವಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವಹಾಗೆ ವಿ. ಡಬ್ಲ್ಯು. ಡಿ. ಯವರು ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ, ಅದರ ಒಂದು ಕೆರೆಯನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ತಪ್ಪು ಇದ್ದರೆ, ನನಗೆ ಏನು ಶಿಕ್ಷೆ ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎರೇಂದ್ರಪಾಟೀಲ್ (ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಶಾಖೆಯ ಪಾಂತ್ರಿಗಳು).—ಅವರ ಕಾನನ್ ಸಿ ಟ್ರಾಸ್ಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರಾದ ಒಂದು 3 ಲಕ್ಷ ಇದ್ದು ಒಂದೊಂದು ಈಗ 15 ಲಕ್ಷ ಆಗಿದೆ. ಆ ಜಾಗ ಬಹಳ ಉತ್ತಮ ಇದೆ, ಮಾಡಿರಿ ಎಂದು ಅವರೇ ಹೇಳಿದ್ದು, ಮೊನ್ನೆ ನಾನು ಬಂದಾಗ ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೇ ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—70 ಮೈಲಿ ಅಗಲ 75 ಮೈಲಿ ಉದ್ದದ ಕಾನನ್ ಸಿ ಟ್ರಾಸ್ಟ್‌ನಿಗೆ ಒಂದೇ ಒಂದು ಕರೆ ಮಾಡಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಅಲ್ಲಿ ಜನರಂಪ್ಪ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಇದೆ. ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿ. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾನು ಹೇಳಿದ ಕೆರೆಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ವ್ಯವಸಾಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ಮಾತನಾಡುತ್ತೇನೆ. ಆಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಆಹಾರ ಒರೆಯಲು ಎಂದು ಕಾದುಕೊಂಡು ಕೂಡುತ್ತೇವೆ. ಇದು ದೊಡ್ಡ ತಪ್ಪು. ಚೈನಾ ದೇಶದ ಚಾತ್ರ ನೋಡಿದರೆ ಜಾಗಿಗೆ ಹುಳನ್ನು ತಡೆಯತಕ್ಕ ಒಂದು ಶತ್ರುಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ದವರಿಗೆ ಉತ್ತರದ ನೆರೆಯಲ್ಲಿ ದೂರ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಅವರು ಎಷ್ಟು ಕಷ್ಟ ಪಡಲಿ, 4 ದಿವಸ ಉಪವಾಸ ಮಾಡಿದರೂ, ತಡೆಯತಕ್ಕ ಶತ್ರುಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಏನು ಸಿಕ್ಕಿದರೂ ತಿನೋಣ, ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ಆಹಾರ ತರಕೊಡಲು ಎಂದು ಕಡ್ಡಾಯವಾಗಿ ನಿಬಂಧನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಪರಾಪ್ತ ದಿಂದ ಆಹಾರ ತರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಈ ತರಹ ಮನೋಧಾರಣೆ ನಾವು ಬೆಳೆಸಬೇಕು. ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಗೋಧಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಂದುಬಿಟ್ಟು ಹೊಟ್ಟೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡರೆ, ಅದರಿಂದ ಏನೂ ಪ್ರಯೋಜನ ವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಎರಡು ಊಟ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. 2 ದಿವಸಕ್ಕೆ ಒಂದು ಊಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಮಾಸಾಗಿವೇನೆ. ಶ್ರೀ ಜತ್ತಿಯವರು ಉಪವಾಸ ಸಹಿಸುವುದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ತೋರಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅಮೇರಿಕಾದ ಗೋಧಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದ್ದೆವು. ಅದರ ಯುದ್ಧ ನಡೆವಾಗ ಅಮೇರಿಕಾ ಗೋಧಿ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿತು. ಅಂತಹ ಸಮಯ ಬಂದಾಗ ಪ್ರಾಣ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ತಾವು ಮತ್ತು ನಾನು ಸೇರಿ ಫಾನ್ಸಿಂಗ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಫಾನ್ಸಿಂಗ್ ಸಹಿಸುವುದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ಕಲಿಸಬೇಕು. ಆಹಾರ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಿಕ್ಕಾಪಟ್ಟಿ ತಿನ್ನುವ ಬದಲು ಹಸಿವು ತಡೆಯುವುದನ್ನು ಜನರಿಗೆ ದಯವಿಟ್ಟು ಕಲಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಜನು ಮಾಡಿದರೂ ಕೂಡ mechanised agriculture ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಬಂಡಿತ ಆಹಾರೋತ್ಪಾದನೆ ಜಾಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಚೈನಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ 1948ರಿಂದ ಈಚೆಗೆ mechanised agriculture ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಶ್ರೀ ಎರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರವರು ರಷ್ಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಕೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಮೆಕ್ಯಾನೈಸಡ್ ಆಗಿ ಕಲ್ಲುರಿಸುವ ದೇಶ ಮುಂದೆ ಬಂದಿದೆ.

ಶ್ರೀ ಎರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್.—ರಷ್ಯಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರೈವೇಟ್ ಒನರ್‌ಷಿಪ್ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ.—ಮೆಕ್ಯಾನೈಸಡ್ ಆಗಿ ಕಲ್ಲುರಿಸುವ ಇಲ್ಲವೆ ಇದ್ದರೆ, ಬಂಡಿತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಆಹಾರವನ್ನು ನಾವು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು 18 ವರ್ಷದಿಂದ ಒಮ್ಮೆ ಕಲ್ಲುರಿಸುವುದನ್ನು ತಯಾರಿಸಿದರೆ ಮತ್ತು ಒಮ್ಮೆ ಹೊರಗಡೆಯಿಂದ ತರಿಸಿದರೆ! ಆರು ಏತಕ್ಕೆ ಕಾಣುತ್ತಿರಬೇಕು? ಕುಳಿತುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ! ಅದೇಕೆಂದ ಸೂತ್ರ ಹಿಡಿದ ಜನರು ರೈತರ ಮಕ್ಕಳಾಗಿದ್ದ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ, ರೈತರ ಕಡೆ ಗಮನಕೆಡುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ದೇಶಾದ್ಯಷ್ಟ ದಿಂದ, 18 ವರ್ಷದಿಂದ ರಾಯ್ಸ್ ಮಕ್ಕಳು, ನೌಕರರ ಮಕ್ಕಳು, ಪಟ್ಟಣವಾಸಿಗಳು ಒರುತ್ತಿದ್ದಾರೆಮೇ ಹೊರತು, ರೈತರ ಮಕ್ಕಳು ಆಗಿರತಕ್ಕವರು ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ಆಹಾರದ ಖಾತೆಯನ್ನಾ ಗಲಿ, ಅಥವಾ ಬೇರೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಖಾತೆಯನ್ನಾಗಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯದ ಗತಿ ಏನಾಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ವ್ಯವಸಾಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರೂ ಕೂಡ ಸರಿಯಾದ ಗಮನ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ರಷ್ಯಾ ದೇಶ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ 75 ಭಾಗವನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಡಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 10 ಭಾಗ ಕೂಡಾ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಸಚಿವರಿಗೆ ಕ್ಯಾಬಿನೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಎರಡನೇ ಸ್ಥಾನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಸಚಿವರು ಎಂದರೆ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲ. ಆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಖಾತೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ; ಆದ್ದರಿಂದ ವ್ಯವಸಾಯ ಖಾತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ದುಡ್ಡನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಈ ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡಬೇಕು, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ಹೊಸಗಡೆ ದೇಶವನ್ನು ನಂಬಿಕೊಂಡು ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಪಡುತ್ತೇವೆ.

(ಶ್ರೀ ಹೆಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವಮೂರ್ತಿ)

ಇನ್ನು ಒಂದೆ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಜಿಲ್ಲಾ ಶಾಸನಾಂಗದ ಅನುವಂಶಿಕ ಹುದ್ದೆಗಳನ್ನು ರದ್ದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ದೇಶಕ್ಕೆ ಅಪಾರ ವಾದ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ಅವರನ್ನು ಮನೆಗೆ ಕಳಿಸಿದರೆ ಅವರು ಎಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕು ? ಒಂದೆ ವೇಳೆ ಅವರಿಗೇನಾದರೂ ವಿವಾನಾದರೂ ಇದರ ಪರಿವಾಗಿಲ್ಲ, ಅದೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ ಹೇಗೆ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕು ? ಬರಬಂದರೆ ಒಬ್ಬರ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ, ನಾಕು ಬೇರೆ ಯಾರೋ ಮಾಂತ್ರಿಯಾರ್. ಈ ನಾಕು ಮಾಡುತ್ತಿರ ವದನ್ನು ತೆಗೆದ ಹಾಕಿದರೆ ಅವರು ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಹೇಗೆ ಪಡೆ ಸಾಗಿಸಬೇಕು ? ಅದುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ಪರಿಶೀಲಿಸಿ ಚಿನ್ನದ ನಿಷಂತಣ ಬಂದಾಗ ಅಕಸಾಲಗಾಗಿ ಸೌಕರ್ಯ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಂತೆ 50-60 ವರ್ಷಗಳ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ವಿದ್ಯ ಮಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಗೃಹಮಾಧಿಕಾರಿ ಹುದ್ದೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವವರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗದಂತೆ ಏನಾದರೂ ಪರಿಹಾರ ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಹಾಕೊಡಬೇಕೂ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರಿಗೂ ಕೂಡ 10 ಎಕರೆ ಜಮೀನನ್ನಾ ದರೂ ಕೊಡಿಸಿಕೊಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡಬೇಕು, ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಜಾಗೃತ ತತ್ತ್ವ ಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

2-30 P.M.

† Sri M. SRINIVASA NAYAK (Mangalore I).—Mr. Speaker, I rise to support the Motion of Thanks move by Sri Y. Munjappa Shetty on the Address delivered by His Excellency the Governor at the joint session of the Legislature. While welcoming every content of the Address by the Governor, I wish to point out that no mention has been made this time with regard to the Fertiliser Factory or the refinery that was noted in the last Governor's Address before this honorable legislature. We are talking of increased production. For that purpose fertilizer is an integral part and it is necessary that a fertilizer factory should be established somewhere in the district of South Canara. The Government of Mysore also has accepted as a policy to locate the fertilizer factory in Mangalore. The Japanese team who came to Mangalore, had made a survey and it has been pleased to tell us that Mangalore is a suitable place where water and electricity are available. But the raw product naphtha should be made available to them at the nearest point. The present oil refineries situated in Cochin and elsewhere have already committed to supply the raw product to other projects that have been so far taken up in the country. But if fertilizer factory is to be located in Mangalore the naphtha required has to be provided and it has to be provided from the nearest distance so that overhead charges in carrying naphtha from the point of production to the manufacture point is reduced. So, the Japanese team have given the opinion that oil refinery should be located in Mangalore so that the raw product necessary for the manufacture of fertilizer is made available. The plant proposed in Mangalore is of the order of million tons. So, the Governor in the Address was pleased to tell us that the Government of Mysore will be moving the Government of India for location of an oil refinery in Mangalore. The Mangalore port proposed and which is going ahead has a draught of 40 feet. Nowhere in the country is there a port with a draught of 40 feet. The ports of Madras, Bombay and Calcutta have only a draught of 28 feet. There is a difference of 12 feet and that means 60,000 tons liners containing oil are drawn to the port. It will

be useful for locating an oil refinery in Mangalore. I would request the Government to take up the matter with the Union Government so that the fertiliser factory which is proposed to be set up in Mangalore will have the raw product of naphtha made available to them from the Mangalore refinery itself.

The Governor has been pleased to tell us that the Government of Mysore will take up eradication of leprosy, malaria and smallpox. The Government is taking enough measures to see that small pox is eradicated. The Government has taken up the programme of mass inoculation but I would say that as far as Mangalore is concerned this incidence of small pox is a regular feature. Every year during January upto May the incidence is there. When the incidence is spreading there is no place to house the patients who are infected by the deadly disease. At present old small-pox sheds which are in the heart of the city near the temple or the market or bazaar are still being used for isolating the small-pox cases. It is necessary that small-pox cases should be isolated. Otherwise the disease will spread. To-day the disease is rampant in Mangalore. Even though inoculation is taken up, there are deaths occurring in the city to the horrors of every person of the State. So there should be a programme on the part of the Government to have Isolation Hospitals situated in every district headquarter. I am telling this because Mangalore has a Head quarter Hospital with a medical college but has absolutely no facility for an isolation hospital. Even though this matter has been brought to the notice of the Government for the last four years no action seems to have been taken. I would strongly urge that the Government may take up the question of providing an Isolation Hospital in Mangalore. As far as malaria is concerned with the efforts of the Government malaria has been eradicated from South Canara. The malnad area is free from the incidence of malaria and to that extent we are glad that they have given a great relief.

As far the leprosy is concerned, anti-leprosy work should be taken up by the Government. The Hind Kusht Nivaran Samiti is doing a great service in the spare of eradication of leprosy. Lately the St. Joseph Leprosy Hospital has taken up reconstruction surgery by which hands are made useful. Thereafter even a patient who has been operated upon is able to attend to drawing beautiful picture. The Government should bestow attention as to how effectively this could be enlarged. At present an honorary leprosy officer nominated by the Government looks to the work of the leprosy. He takes up a particular area for spreading the essential scheme and try to locate the causes and takes relief to the very doors of the patient. But that leprosy officer is appointed every year and his term of office ends with March of every year and then renewed. This year we are in February and yet his term is not extended. So, it is necessary that the term of his office is made on a permanent basis. As long as he is able to serve the Government the term of the office should be extended and given all facilities so that the leprosy work that is done today may be very scientific and to eradicate the leprosy from the District of South Canara.

(SRI M. SRINIVASA NAYAK)

With regard to filaria His Excellency has been pleased to say that the Government has taken measures to eradicate the disease. As far as the scheme is concerned it has been taking shape for the last four years and it has not been completed. Money is not provided. Further no grant is given to water supply and sewerage scheme which is necessary to eradicate this disease. The present protected water supply in the city now available is only 2.34 lakhs but to function as an integrated water supply and drainage scheme 22 million gallons of water per day is required and that proposal mooted by the municipality is before the Government. No action has been taken. It is necessary to eradicate the filaria and to do that the integrated scheme should be immediately completed. The Governor has been pleased to remark that Government will taken action to eradicate filaria. Mangalore is an area where 25 per cent of the people are inflicted by the disease called elephantiasis. Young girls and young boys have been the victims of this disease and it is a horrifying sight to see. So, it is quite necessary that we should provide necessary funds for the sewerage scheme and also sanction the water supply scheme that is necessary. While the Governor was pleased to say many things about Public Health, no mentionis made about Homoeopathy. It is a very cheap type of medicine. We have got Homoeopathic Dispensaries which could make available to people medicines at a very low cost. At present Government provides only about 100 rupees per quarter to the Rural Dispensaries, which is quite inadequate for Alopathic medicines. If Homoeopathy is made popular this Rs. 100 would be quite enough. By using Homoeopathic medicine one could get great reilef. We must have qualified people. We must have Medical Colleges to train in Homeopathic system. There are graduates in Homoeopathy working in Mysore—some from Calcutta University and some from elsewhere. It is necessary that Mysore should device a scheme by which certain Medical Colleges in Homoeopathy could be established, so that pressure on the Medical Colleges in alopathy could be reduced. The people will be able to get cheaper medicines than the alopathic medicines. The Government should popularise Homoeopathy and open dispensaries in the rural areas. Establishment of Colleges and Dispensaries in Homoeopathy should be looked into by the Government.

The Government has been pleased to make the movement of food free. I found that there was obstruction in the free movement of food in certain quarters in Mysore and Coorg. I brought this to the notice of the Food Minister who has taken immediate action to rectify the defect and the food was made available. I also bring to the notice of the Government, the rice in Mangalore was available at Rs. 80 per quintal. When the trouble was started in Mysore and Coorg, one Kilo of rice was sold at 20 paise more and some scarcity was created. I am glad that the Government has taken prompt action and the situation is eased now and the food is available again freely. I suggest that this should not

happen hereafter. The Police should see that such restrictions should not be brought upon the free transport of paddy. I am glad that the borders of Mangalore are sealed effectively and the rice not flowing to Kerala now. There is absolutely no fear about the leakage of food to Kerala. We should also see that rice should flow into to Mangalore so that the price may not go up. It may not be possible to maintain the price of rice even though we bring rice from Mangalore to Coorg and Mysore. I thank you for the opportunity given to me.

† Sri B. D. JATTI.—Mr. Speaker, Sir. I have heard the speeches of various Hon'ble Members. So far for the entire State of Mysore, we require roughly 48 to 49 lakh tonnes of food grains. If the seasonal conditions are normal and if we get normal crops, we will have 45 lakh tons of food grains in the State. In the normal year, the deficit is 3 to 4 lakh tonnes of food grains. This year the seasonal conditions are unusually bad. The Government estimated that there should be a short fall of 14 to 15 lakh tonnes of food grains particularly with reference karif crop. The Government estimated that there was a short-fall of 5 lakh tonnes of food grains with reference to rabi crop. Luckily we got one good rain some time back. That rain helped to improve rabi crop to a certain extent. So, the total short-fall estimated by the Government of Mysore comes to, in all, 18 lakh tons of food grains. Sir, in order to supply the food grains to the people, we will have to follow two methods—one is procuring the food grains by levying on the farmers and the second is we will have to depend upon the Government of India to supply us. We will have to build up buffer stock and try to help all the people in the Mysore State to get food grains. The estimated procurement will fall short due to bad seasonal conditions this year. The Government expects to procure 1,71,005 tonnes of rice, 32,920 tonnes of jowar, 1,000 tonnes of maize, and 9,787 tonnes of wheat. This year it is difficult to get as much rice as we want for distribution to the consumers both from Mysore State and from outside States or outside the country. Regarding wheat it may be possible for us to get wheat as much as we require and we will have to distribute both wheat and rice in the old Mysore area where people are accustomed to use more of rice and less of other cereals. It is not difficult in regard to other areas like Bombay Karnatak or Hyderabad Karnatak because the people are accustomed to make use of jowar and wheat. They also take rice but not as much quantity as in use in old Mysore area. Considering all these difficulties, the Government is trying its level best to see that rice is used very carefully in the areas where it is absolutely necessary. They may not be any difficulty for the future months if the rice is used carefully. We are able to get 43,000 tonnes of wheat and the Government will think of distributing more wheat to the areas where we stopped issuing informal rationing. In Bangalore City and K. G. F. the informal rationing is going on. The informal rationing in other places was also stopped due to bad seasonal conditions. It is possible for the Government to supply wheat, or jowar or rice. Now from 1st of February

(SRI B. D. JATTI)

we have again decided to issue wheat—3 KGs. per head per month and for children below the age of 6 half of it, that means everyone is entitled to get 3 KGs. per head.

Sir, in Mangalore, Mysore, Hubli, Dharwar and Belgaum, 3 kgs. of wheat is being issued from first of February. Government has also thought of issuing wheat to other areas and I will give those names after some time.

This year, Government has made up its mind to introduce statutory rationing, but the date has not yet been finalised because we are expecting the firm commitment from the Government of India regarding the supply of foodgrains. If the State Government feels that it has got 3 months stock on hand, then it is not difficult for the Government of Mysore to introduce statutory rationing. As for as the required staff is concerned, Government has made necessary arrangements to post the required staff. We are waiting for the final reply to be received by as from the Government of India. The moment we receive the letter from the Government of India, we will try to introduce statutory rationing first in Bangalore and K. G. F., then in Mangalore, Mysore, Hubli, Dharwar and Belgaum, and again we will try to introduce statutory rationing in other places where the population is more than a lakh. This is the tentative arrangement made by the Government of Mysore regarding statutory rationing.

Sir, some of the Hon'ble members have made some suggestions and I will try to reply in brief to all the suggestions made by them. But, before replying to the suggestions, I may also inform to this Hon'ble House that from next season, i. e., from 1st September 1966, Government is going to introduce monopoly procurement or monopoly trading. That means the Government will procure the marketable surplus from all the farmers and distribute the same to all the people in the entire State of Mysore. There will not be any intermediary agency. Particularly the private traders will be completely eliminated. While distributing foodgrains to the entire State, the Government will make use of Co-operative societies in all places; whether at the clearance point or at the wholesale point or at the retail point, Co-operative societies will be given top priority. If there are no sufficient Co-operative societies, we will try to prefer next to Co-operative societies, the Associations and thirdly private individuals. This is the method by which we want to introduce monopoly trade in the State.

Hon'ble member Sri Y. Manjaiah Shetty suggested that Government should take necessary steps to educate the farmers in the utilisation of modern agricultural implements. I do not want to deal with this subject, because the Hon'ble Minister for Agriculture will deal with it. He also mentioned that the levy price should be increased to some extent in order to remove the disparity between the purchase price and the issue price. Sir, the levy that is collected is very small and the price has been fixed taking into consideration various matters from production to

distribution. If we now increase the price of the levy, then again there will be increase in price at the issue point and it may be very difficult for the consumers to purchase at a higher rate. That is why, during the current year, it may not be possible to change the price at which we were purchasing from the farmers. As regards increase as per levy orders, this question was considered by Government and it has been decided that a bonus of Rs. 5 per quintal might be paid with a view to give incentive to the farmers. Some members complained that in some places even though the Government has passed orders that bonus of Rs. 5 per quintal should be paid to the farmers who have given the levy sometime back, i.e., before passing of orders, the same has not been paid to them. We have issued instructions not to stop the payment. The complaint was from Raichur and Bijapur Districts. We have issued instructions to all the officers that they should pay the bonus immediately to all the farmers who have paid the levy already. There was a complaint from Raichur District that while collecting the levy from the farmers, one kg. more is collected saying that the paddy is not good or not completely dried up, etc. We have issued special instructions and the Director of Food supplies looked into the matter, issued instructions and subsequently warned the concerned staff that they should not take it and if they have taken it already the price for it has to be given to them.

Then Hon'ble Member Sri S. M. Gureddi suggested that all the Government agricultural farms in our State should produce hybrid seeds. Again, this matter pertains to the Hon'ble Minister for Agriculture and he may reply to this when he replies to the debate. But, hybrid seeds cannot be sown and grown immediately within six months or a year. We will have to produce this seed gradually and unless there are technically qualified persons to guide, we cannot do it. The Agriculture Department has taken necessary action in this matter and I hope that in most of the agriculture farms wherever they think of growing hybrid seeds, will help others also in this regard. In some places of our State, the farmers themselves have come forward and they themselves are thinking of producing hybrid seeds and also growing hybrid jowar. In Bijapur and Mudhol the farmers have formed associations and with the assistance of the Ford Foundation of America they are trying to do this. In Ranibennur, Gadag also they are doing this and if this movement is carried on, I am sure that next year it may be possible to produce hybrid jowar. Regarding paddy, specially attempt is made for *Thaisan* variety which is a new variety and it is being tried in South Kanara. Special financial help is also given to the farmers by the Kanara Syndicate Bank.

3-00 P.M.

Hon'ble Member Sri S. Sivappa suggested that Government should introduce statutory rationing immediately with a view to overcome the present problem. It is already decided and we are going to introduce

(SRI B. D. JATTI)

on any day. He said that hoarders of foodgrains and those who have not declared their stocks must be brought to book and Government should fix the price also. Sir, a Special Food Cell is created. A number of people are directly sending information to the Food Department with their signature stating the correct facts about the persons who are blackmarketing and hoarding and those who have not given declaration. In one or two cases I got even the map showing where the house is, where the doors are and where the windows are and where the article is kept. People are confident that their names and identity will not be disclosed anywhere. When the complaint is received in the Food Department, 3 or 4 copies of the complaint are prepared and a copy is kept in the department, one is sent to the C.I.D. or the Food Cell and another to the Anti-Corruption Department. In this way, investigations are carried on immediately and in 75 out of 100 cases, they are absolutely correct. That means, people are giving correct information. Some complaints will be vague, but most of them would be genuine and dependable. By taking over such foodgrains detected, it has been possible for us to bring down the price and help people to get more food.

Another method is, immediately a case is detected, when the F.I.R. is sent to the court, immediately the Government puts an application to the court requesting that the foodgrain should be attached and the Government should be allowed to purchase it. In most of the cases, the courts give permission. So, we have purchased most of the goods attached and released it to the consumers. If the court does not agree to give permission, we have issued instructions to the Tahsildar to go to the court on the day of judgment and if by chance the case is decided in favour of the culprit, immediately the stock will be requisitioned under D.I.R. and purchased. So, in both cases, we are purchasing the foodgrains. Sir, after I took charge of the food department I have not agreed to withdraw even a single case. If any member points out that I have agreed to withdraw any case, I am prepared to accept. Some of the cases have been decided and some are still there. I will supply the information and keep the information on the Table about the number of cases detected and pending.

SRI SANJEEVANATH AIKALA (Suratkal).—2,500 bags of sugar were kept at port, Mangalore. What happened to that case?

SRI B. D. JATTI.—Sir, if the hon'ble Member gives the details, I will look into it. Sri Sivappa observed that Government should have a definite policy with regard to food and rules and regulations should not be changed frequently without reasons. Sir, as the House knows, the policy that was adopted during this year has not at all been changed. We are not going to change at all till next year. That is the firm decision of the Government. I accept the suggestion made by Sri Sivappa.

SRI T. Madiah Gowda suggested that fodder should be supplied to cattle in Mandya and the foodgrains to this taluk might be increased. As regards supply of fodder the Agriculture Department will take

necessary steps in that matter and as far as cattle food is concerned, the cattle food which is to be given to us either from flour mills or the PL 480 we are going to get it and first it will be distributed to Bangalore cattle—mostly cross-breed—and then to Mysore and other districts. Cross-breed is a special breed which is reared up in Bangalore and next in Mysore. We will give that fodder to these breeds first and then to others. Regarding increase of foodgrains to be supplied to that area, by and large the intention of the Food Department is to give increased quota of foodgrains not only to this area but to other places also as far as possible. Sri Suryanarayana Rao wanted to know as to what happened to summer crop of last year as was promised during the budget session and the quantity procured by Government? He is not here, but I will give the information. The State Government had procured the following quantity during 1964-65: paddy—1,23,523 tonnes; jowar—29,120 tonnes; rice—11,920 tonnes. During the current year the total quantity of foodgrains procured as on 1st February 1966 is as follows: paddy 55,805 tonnes; jowar—11,871; maize -120 tonnes. I am sure we will be able to procure the remaining quantity soon as I mentioned earlier.

Then, Sri V. S. Lakshmikanthappa said that the purchase price fixed for paddy is very low when compared to the price of jowar. Sir, it is a matter of opinion. While fixing the price of foodgrains several factors have been taken into consideration, *viz.*, cost of production, level of price over a period of time, marketing and processing cost and the interest of the consumers and the producers. Sri Deviah said that farmers themselves are taking foodgrains to the societies and the societies are refusing the hire charges. The societies are entrusted to get the levy from the farmers at the prescribed points. If the farmers are asked to bring their goods from those points to a particular centre accepted by the society or suggested by the Government, then in that case, the society will have to bear the cost even if the farmer brings in his bullock-cart. Total amount include Rs. 1-50 in all these things. So, they cannot deceive the farmers. We have issued clear instructions. So, that precautionary measure has been taken and if there is any difficulty, I will look into it and see that farmers get their own data. Sri V. S. Patil said and also Sri Birje that Government officers are pressing for giving the levy fixed. We have issued clear instructions to all the Deputy Commissioners that where crops have failed they should not press for procurement. Where it is partly normal, they should use their discretion. I am saying this on the Floor of the House so that if there are people in doubt, let them read this in the papers. Where crops are partly normal, the procurement will be in proportion of the crops. The discretion is completely left to the Deputy Commissioners. So, if what Sri Birje said is correct, I am prepared to inform the Deputy Commissioners that such things should not happen in Belgaum District. In fact, I have made a reference to all the districts in this regard.

Then, Hon'ble Member Sri T. N. Madappa Gowda said that Government was not taking responsibility to supply foodgrains to the rural

(SRI B. D. JATTI)

areas. I have made it clear in the beginning that first we will have to take care of bigger cities, then smaller cities, then the rural areas. In bigger cities where there is more than one lakh population, we will introduce statutory rationing. The probable quantum of ration to be given will be 10 kgs. per adult per month, that is for those who are more than 6 years. Below 6, 50 per cent of it; that is, 5 kgs. per child per month. That will be the quota which will have to be distributed. If by chance, we get more, we can think of increasing. First we will introduce in Bangalore City and K.G.F. The principle that is followed is, where there is more concentrated labour and where the area is more urban, there they do not get any food crop because there, there will be no fields in the round-about places as in the rural areas. Immediately thereafter, we will go generally to others where the population is three lakhs, and then to places where the population is one lakh. In the other areas which are not covered, that is, all areas where the population is less than a lakh, there we will try to supply food grains to all the people on *ad-hoc* basis. In places where it is difficult to get foodstuffs, we will try to give more; where they get sufficient foodstuffs we will reduce the quantum of rice. The intention of the Government is to give more rice to the people who are accustomed to take rice. When we do not get sufficient quantity of rice either from Andhra or some other State or some other countries, I will have to appeal to the people of this State who are accustomed to rice to change their food habit. They must try to consume wheat and jawar. They will have to reduce the quantum of rice; they will have to adjust at least this year. Doctors too say that it is good for health.

The Hon'ble Member Sri T. N. Madappa Gowda again said that we are getting rice from Mandya for being supplied to Bangalore. Here, I wish to explain correctly. If the people of Mandya who are growing paddy desire that what is grown in Mandya must be consumed in Mandya District itself, then I do not know why America should give us wheat?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಎನ್. ಮಾದಪ್ಪ ಗೌಡ (ನಾಗಮಂಗಲ).—ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಅಲ್ಲಂದ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಗಾಣಿಕೆಯೇನೋ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲ ಬೆಳೆಯುವ ಅಕ್ಕಿ ಮಂಡ್ಯದವರಿಗೆ ಸಾಲದೆ ಇರುವಾಗ ಅಲ್ಲ ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಅಕ್ಕಿ ಕೊಡಿ ನಮಗೆ ಜೋಳವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಹೇಗೆ? ಮಂಡ್ಯದವರು ಹೇಗೆ ಜೀವನ ಮಾಡಬೇಕು? ಆ ವಿಚಾರವನ್ನೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

SRI B. D. JATTI.—Sir, if we want to distribute equitably to all the people in the State, if there is a place like Mandya where the stock will be sufficient for a period of three months, and there is a place like Bijapur where there is no stock, we will have to send the stock, available from Mandya to the people of Bijapur. The intention of the Government is to distribute the foodgrains to all the people equitably. I am not saying anything against the hon'ble member.

Hon'ble Member Sri T. N. Madappa Gowda further suggested that as against the quota of 7,500 quintals that had to be supplied to Mandya,

only 2,200 quintals have been supplied. We are going to increase the quota to Mandya and other areas which are regular pockets in the Mysore State.

Government is also taking special care of the labour population, Class III and Class IV Government servants, non-agriculturists who are not able to get locally any foodstuffs. After taking into consideration all these factors, we are trying to satisfy the needs of the people in the entire State.

Hon'ble Member Sri S. Subbayya Naik suggested that Government should give market rate for the foodgrains they procure. Market rate is a rate which is fluctuating. It goes on changing weekly, monthly and even daily. Even if we want to, it is not possible for us to purchase the foodgrains from the farmers at rates which are liable to fluctuate at any time. We will have to fix a certain rate. We have fixed up a rate taking into consideration various factors and we have to stick to them. Otherwise, there can be no regularity in either purchasing or in procuring or in selling to the consumers. If we want to purchase at the market rate at what rate have we to sell to the consumers? That is a matter to be considered by Sri S. Subbayya Naik. Today we have fixed the rate of $1\frac{1}{2}$ quintals of paddy at Rs. 45. So we have to purchase one quintal of rice at that proportionate rate. When actually Government has to sell to the consumer, we will have to sell at Rs. 97. If that is so if Government gives market rate, at what rate should we sell to the consumers? It is impossible for the consumers to purchase at such high rate to day: the rate may be Rs. 110-130. If we purchase at that rate, then again we will have to add up the cost. Then it will be beyond the capacity of the consumer to purchase.

Sri SANJEEVANATH AIKALA.—Why such difference?

Sri B. D. JATTI.—If may Hon'ble friend Sri Aikala wants, I am prepared to supply the cost sheet. If he can show me how to reduce it, I am prepared to accept it. The cost sheet is being worked out not within one hour; we have taken sufficient time to work it out. If Sri Sanjeevanath Aikala can reduce or bring down the price, I am prepared to accept it. I am making an open statement. So, I have made this point very clear. What Sri Sanjeevanath Aikala is contending is purely theoretical.

Hon'ble Member Sri B. Bhaskara Shetty suggested that monopoly trading in foodgrains should be undertaken immediately. I have announced it. It is unnecessary for me to say anything about it. If I am to introduce monopoly trading or State trading, I will have to make necessary arrangements for the finance. Secondly, I will have to appoint a number of people at various stages. It requires at least two to three months. It is not possible for the current year. We have formally decided to take it call it State Trading or Monopoly Trading, from 1st September 1966. We have not been able to make necessary arrangements at present. There may not be any difficulty when we

(SRI B. D. JATTI)

once decide. Roughly including the establishment charges, the amount required will be Rs. 100 crores. We are hopeful and we are sure ; we are going to implement and succeed.

Sri KADIDAL MANJAPPA (Sringeri).—What will be the price ?

Sri B. D. JATTI.—This price is for the next year. We will take into consideration all the view points of the people and the farmers and we will then fix it up. We have not announced any price. We will take the views of the Hon'ble Member Sri Kadidal Manjappa.

Sri N. O. SAMAJI (Belgaum-II).— (in Marathi)

Sri B. D. JATTI.—Sir, the suggestion made by the Hon'ble Member will be kept in view and considered when we are finalising the prices at what price the foodgrains are going to be purchased.

Sri G. V. GOWDA (Palya).—Sir, you really deserve our congratulations if you are going to get 100 crores without any detriment to other development activities.

Sri B. D. JATTI.—It is too early for me to say. But I may assure the Hon'ble Member that I am not going to take money to be used for developmental activities.

Hon'ble Sri Anna Rao Ganamukhi mentioned about the classification of land *vis-a-vis* procurement of foodgrains. It is also a suggestion which has to be borne in mind. In our State there are seven types of land and we have not fixed the levy taking into consideration the classification of the land. Next year, we will take into consideration the classification and fertility of the land and finally fix the price of foodgrains. The foodgrains that we are going to purchase from the farmers will be the entire marketable surplus from each farmer after leaving the necessary quantity required for the members of the farmer's family, the works, etc. Then, we will purchase the marketable surplus.

Sri H. R. KESHAVA MURTHY.—Is it on production or classification?

Sri B. D. JATTI.—Classification is one of the methods by which we can scientifically fix the procurement—what quantum of levy we should collect. After the requirements of the farmer, we will purchase the surplus at the price fixed by the Government.

Hon'ble Member Sri R. N. Lakshmipathi has suggested that honest good and efficient officers should be posted to famine-stricken area. Why are honest officers required in famine stricken area only. Honest officers are needed throughout the State. If it is pointed out that there are some dishonest officers, we are going to take action against them, we are not hesitating to take action against such officers.

AN HON'BLE MEMBER.—Have you taken action in any single case ?

Sri B. D. JATTI.—In regard to this, I will clarify one point. While deposits are to be allotted, the first priority is given to co-operatives. I heard the same complaint regarding some of the officials, and I have sent back in all 84 inspectors to their parent departments, saying that during their service here, they have done wonderfully well and their services are

not required hereafter and that they have been sent back to their parent departments. Nobody should hesitate to think that we are not taking action against corrupt officers. It is not correct that honest officers should be posted only to famine stricken areas.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತಪ್ಪ(ನಾಗರ).—ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಜನಗಳು ದಡ್ಡರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಪರಿಹಾರ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡುವಾಗ ದಕ್ಷರು ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕರಾದವರನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಾನು ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

Sri B. D. JATTI.—Sir, I want to appeal to Hon'ble Members that if they know anything, they must take courage and inform the Food Minister. I, as Food Minister give a guarantee that I am not going to disclose the name of the person. But if he is not prepared to give information, how is it possible to take action? If he agrees to give the required information, I am prepared to take action. It is therefore up to the members to take action. I will say once again that I am not going to give out the names of those hon'ble members.

Without taking much time of the House, I will pass on and say a word or two regarding the godown arrangements, etc. From 1st September 1966, we are to enter into Monopoly Trading. We know how much capacity there should be in godowns. Considering all these things—we have taken into consideration the State Warehouses and the Corporation Warehouses. Some godowns which are with the Food Department have also to be strengthened. Whatever is necessary, we are going to make necessary arrangements for keeping food stuffs. In rural area, particularly in North Karnataka, some of the members have suggested that it is better to keep the foodgrains in pits in those areas. They have stated that the former Bombay Government have resorted to keep food grains straight away in pits and that it could be preserved quite naturally, and that the same system should be continued. That is the suggestion made; We have issued instructions to the Deputy Commissioners of that area; if there are good pits where foodgrains can be preserved, we are prepared to do so. I do not wish to deal with other matters which have not been raised by Hon'ble Members.

Sri K. P. REVANASIDDAPPA (Tiptur).—A point for clarification, Sri. ದೆಪ್ಪುಟ ಕಮೀಷನರ ಮೀಟಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅಕ್ಕಿಗೆ ಒಂದು ಕ್ಲಿಂಟಾಲಿಗೆ 15-20 ರೂಪಾಯಿ ಜಾಸ್ತಿ ಕೊಟ್ಟು ಎಷ್ಟಾದರೂ ಕೊಂಡು ಬಿಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಷಯ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿದೆ. ಈ ವಿಷಯ ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ಅದರ ಪ್ರಕಾರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟು ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ? ಎಷ್ಟು ರೇಷನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ? ಆ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ಯಾವ ತರಹದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾಕ್ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ?

Mr. DEPUTY SPEAKER.—Is the Hon'ble Member relying on paper reports?

Sri K. P. REVANASIDDAPPA.—It is definitely the Chief Minister who has said it.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆರೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಕೊಳ್ಳುವ ಉದ್ದೇಶವೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ವಿ. ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಕಾಂತಪ್ಪ.—ಈ ಸಾರಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಳೆ ಬಾರದೆ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಒಂದು ಪ್ರಾಂತದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೆ ಅಹಾರ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟರೆ, ಅಹಾರಧಾನ್ಯದ ಬೆರೆಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತವೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತೀರಾ ?

Sri B. D. JATTI.—Sir, when the meeting of the Food Ministers was held in Bangalore, this question was definitely raised by the Chief Minister of Mysore with the Food Ministers.

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—With what result ?

Sri B. D. JATTI.—The Government of India has not agreed to that suggestion.

Sri K. S. SURYANARAYANA RAO.—It is reported in the Press that on the 13th, the States' Chief Ministers are meeting in Delhi to take a decision on the national food policy. Does Government propose to take this House into confidence and make a recommendation or make a proposal which may or may not have been accepted by the Government of India in earlier periods ?

Sri B. D. JATTI.—Sir, for three days, I have been taking notes of all the suggestions made by the Hon'ble Members. We will get all these views and make use of them in discussion.

Sri N. O. SAMAJI.—(in Marathi).—

3-30 P.M.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಸರ್ಕಾರದವರು ಇವೆಲ್ಲಾ ನೋಡನೆಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬೇಗಾಂ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟು ಸಕ್ಕರೆ ನಿಗುತ್ತೂ ಅಷ್ಟು ಸಕ್ಕರೆಯನ್ನು ಅಲ್ಲಿಗೇ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಸಾಲದೇ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಹೊಸಪೇಟೆಯ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಿಂದ ತರಿಸಿ ಹಂಚಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಆರ್. ಎನ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀಪತಿ (ಗೌರಿಬಿದನೂರು).—ಈಗ ಅಹಾರದ ದವಸಗಳು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿರುವವರಿಗೆ ಹೇಗೋ ನಿಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರಗಳಲ್ಲಿರುವ ಜನಕ್ಕೆ ದವಸಗಳೇ ನಿಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿನ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ರೇಷನ್ನು ಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಕೊಡುವಂತೆ ಏಕೆ ಮಾಡಬಾರದು ?

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಗ್ರಾಮಕ್ಕೂ ಇನ್‌ಫಾರ್ಮರ್ ಆಗಿಯೋ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿಯೋ ರೇಷನಿಂಗ್ ಮಾಡಿ ಕಾರ್ಡು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದುಬಂದರೆ ಅಂತಹ ಕಡೆಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಡಬಹುದು.

Sri R. S. HEGDE (Honnawar).—You have stated that co-operative societies can enter into free trade and purchase foodgrains in the open market. If the co-operative societies so do it, will you give a guarantee that the societies will not subsequently be asked to sell them at a particular rate fixed by Government ?

Sri B. D. JATTI.—The question does not arise. So far, no co-operative societies have come forward. If they do it they will do so at their own risk. If we guarantee, we will take the entire risk on ourselves.

† ಶ್ರೀ ಮಹಂತಸ್ವಾಮಿ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಯ್ಯ (ಪಕಾಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ನಾವು ಓದಿದ್ದಾಯಿತು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ ಹೇಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಳ ಕಡೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಹೈದರಾಬಾದು ಕರ್ಣಾಟಕದ ಭಾಗ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವ ಭಾಗ. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು ಆಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಜನತೆಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸೌಲಭ್ಯಗಳು ಸಿಕ್ಕಬೇಕು ಎಂದು ಮಹದಾಸೆಯಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣಾದಂತಹ ಮಹಾಯೋಜನೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಇದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತ ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣ ಯೋಜನೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿವೆ ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಾಗಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಸಂಶಯಾಸ್ಪದವಾದ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಪ್ಪರ್ ಕೃಷ್ಣದ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ನಾವು ಬಹಳ ದಿವಸ ದಿಂದ ನಂಬಿಕೊಂಡು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕೇಂದ್ರದ ಎದ್ಯುಚ್ಚಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ನಿರಾವರಿ ಯೋಜನೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹಸ್ತದಿಂದ ಇದನ್ನು ಶಿರಾನಾಸ ಮಾಡಿದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಮಹತ್ವವಾದ ಅನುಕೂಲಗಳು ನಮ್ಮ ಜನತೆಗೆ ಸಿಗುತ್ತವೆ ಎಂದು ಆಸೆಯಿಂದ ಇದ್ದೆವು. ಆದರೆ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಒಂದು ರಾಜಕೀಯ ತಂತ್ರಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಹಾಯಗಳು ದೊರೆಯಲು ಆಡಳಿತಗಳಾದವು. ಇದೇತಕ್ಕೆ ಹೀಗಾಯಿತೋ ದೇವರೇ ಬಲ್ಲ. ನನಗನಿಸುವುದು, ಆಗಿನ ಕಾಲದ ನಿರಾವರಿ ಹಾಗೂ ಎದ್ಯುಚ್ಚಕ್ತಿ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕುತಂತ್ರದಿಂದಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಕೊಡಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನೂ ನಮಗೆ ಕೊಡಲಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ಇದನ್ನು ಒಪ್ಪಿ ಕೊಳ್ಳಲು ನಿಧಾನ ಮಾಡಿ ಈಗ ನಾರಾಯಣಪುರದ ನಿವೇಶನವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಇದರ ಖರ್ಚು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಇದರ ನಿವೇಶನವನ್ನು ನಿಡ್ಲಾಪುರಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಒಂದೆರಡು ಕೋಟಿಯಷ್ಟು ಹಣ ಉಳಿತಾಯವಾಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಇದನ್ನು ಬದಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ರಾಜಕೀಯ ಕುತಂತ್ರವಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಈಗ ಈ ನಿವೇಶನವನ್ನು ನಾರಾಯಣಪುರದಿಂದ ಶಿಡ್ಲಾಪುರಕ್ಕೆ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇದನ್ನು ಪ್ಲಾನಿಂಗು ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಹಾಗೂ ಪಾಟರ್ ಸಪ್ಲೆ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಇನ್ನು ಇತರ ಮಂಡಳಿಗಳವರಲ್ಲಾ ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಇವರ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಿಲ್ಲಾ ದೊರಕಬೇಕಾದರೆ ಸುಮಾರು ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲವಾದರೂ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಷ್ಟರೊಳಗೆ ಕೃಷ್ಣಾ ನದಿಯ ಕೆಳಗಡೆ ಇರುವ ಶ್ರೀಶೈಲಯೋಜನೆ ಹಾಗೂ ನಾಗಾರ್ಜುನ ಸಾಗರ ಯೋಜನೆಗಳು ಮುಗಿದುಹೋಗುತ್ತವೆ. ಅದರಿಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರದವರು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಗೋಚರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ತಿಳುವಳಿಕೆಯೂ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಗೊತ್ತಿರಬಹುದು. ನಾರಾಯಣಪುರದ ನಿವೇಶನವನ್ನು ಶಿಡ್ಲಾಪುರಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಜನನ ಚೀಫ್ ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಶಿಫಾರಸು ಮಾಡಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿನ ಜನತೆಯೂ ಕೂಡ ಒತ್ತಾಯದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ನಿವೇಶನಗಳನ್ನು ಬದಲು ಮಾಡುವುದು ಬೇಡ ಎಂದರೂ ಈಗ ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಯತ್ನ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲದೆ ಈಗಾಗಲೇ ಆಲಮಟ್ಟಿ ಹಾಗೂ ನಾರಾಯಣಪುರದ ನಿವೇಶನದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 50 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಈಗ ನಾರಾಯಣಪುರದ ಬಳಿ ಇದ್ದಂತಹ ಹನ್ನೊಂದು ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟು ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳ ಡಿವಿಷನ್ಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಿ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾರಾಯಣಪುರದಲ್ಲಿದ್ದ ಒಂದು ಡಿವಿಷನ್ನ್ನು ವೈಂಡ್ ಅಪ್ ಮಾಡಿ ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ, ಬಳ್ಳಾರಿ ಹಾಗೂ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ನಾರಾಯಣಪುರ ಹಾಗೂ ಆಲಮಟ್ಟಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಸುಮಾರು 10 ಲಕ್ಷಗಳಷ್ಟು ರೂಪಾಯಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದುದು ಈಗ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಇಲ್ಲಿದ್ದ ಸೂಪರಿಂಟೆಂಡೆಂಟು ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದಾರೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ನಮ್ಮ ಹೈದರಾಬಾದು ಕರ್ಣಾಟಕದ ಭಾಗದ ಜನತೆಗೆ ಅನುಕೂಲ ಮಾಡಿದಂತಾಯಿತೇ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಆದುದರಿಂದ ಈಗಿರಾದರೂ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಸರಕಾರದವರು ಕೇಂದ್ರದವರ ಮೇಲೆ ಬಲವಾದ ಒತ್ತಾಯವನ್ನು ತಂದು ಈಗಿರಾದರೂ ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬೇಗನೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಎರಡನೆ ವಿಷಯ ಎಂದರೆ, ಈ ಆಹಾರದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ತಾನೇ ಹೇಳಿದಂತೆ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಆಹಾರದ ಅಭಾವ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಎದ್ದು ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಆಹಾರದ ಧಾನ್ಯಗಳ ವಿತರಣೆ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ಅದನ್ನು ಸರಕಾರ ಬಹಳ ಚಾಣಕ್ಷತನದಿಂದ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅವರ

(ಶ್ರೀ ಮಹಂತಸ್ವಾಮಿ ವಿರೂಪಾಕ್ಷಯ್ಯ)

ಕರ್ತವ್ಯ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಜೋಳದ ಬಗ್ಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಮುಂಗಾರಿ ಜೋಳ ಹಾಗೂ ಬಿಳಿ ಜೋಳ ಎಂದು ಬುತ್ತಿದೆ. ಬಿಳಿ ಜೋಳಕ್ಕಿಂತ ಮುಂಗಾರಿ ಜೋಳದ ಬೆರೆ ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಈ ಸಾರಿ ಹೆಚ್ಚುವಾಗ ನೋಡಿದರೆ ಬಿಳಿ ಜೋಳದ ಬೆರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಬಿಳಿ ಜೋಳ ಕ್ಷಿಂಟಾಲಿಗೆ 71-72 ಇದ್ದರೆ ಮುಂಗಾರಿ ಜೋಳ ಈಗ 72-73 ಇದೆ. ಈ ಪ್ರಕಾರ ಮಾರಾಟದ ಬೆರೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಇರಲಿಲ್ಲ, ಈಗೇಕೆ ಹೀಗಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಧೃತಿಗಟ್ಟು ಹೋಗಲು ಕಾರಣವೇನೋ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ.

ಈಗ ಸರಕಾರದವರ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಎಂಬ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಾನು ಸರಿಸಿ ಆಹಾರ ಶಾಖೆಯವರು ರೆವಿ ಪದ್ಧತಿ ಮಾಡಿ, ಅದರಂತೆ ಒಂದು ಪಾಯಿಂಟಿನಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಪಾಯಿಂಟಿಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದರೆ 5.60 ಪೈಸೆ ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ನಾನು ಒಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಾರ್ಕೆಟಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿಯ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಆ ಸೊಸೈಟಿಯಿಂದ ಆಹಾರಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಗುತ್ತಿಗೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಸ್ಪೋರೇಟ್ ಪಾಯಿಂಟಿಗೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸಾಗಿಸಲು ಒಂದು ಚೀಲಕ್ಕೆ ಒಂದೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಅಥವಾ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಬಿಳುತ್ತದೆ. ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಖರ್ಚು ಬಿಳುವಾಗ ಐದು ರೂಪಾಯಿ ಅರವತ್ತು ಪೈಸೆ ಸಾಗಾಣಿಕೆ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಹಿಡಿಯುವುದರಿಂದ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿಗೆ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿ 60 ಪೈಸೆ ರಾಶಿವನ್ನು ಒಂದೇ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಂತಾಯಿತು. ಈ ನೋಷನರ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಿ 5 ರೂಪಾಯಿ 60 ಪೈಸೆ ಇರುವುದನ್ನು ಎರಡೂವರೆ ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ನಾನು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ಆಡಳಿತ ವೆಚ್ಚಗಳಿಗಾಗಿ ಹೋದ ವರ್ಷ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರು. ಈ ವರ್ಷ ಅದನ್ನು ನಾಲ್ಕು ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದೂ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು. ಬಡ್ಡಿಯದರವನ್ನು ಕೂಡ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಎರಡು ರೂಪಾಯಿ ಇದ್ದುದನ್ನು ಈ ವರ್ಷ ಮೂರು ರೂಪಾಯಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ವ್ಯವಸಾಯ ಮತ್ತು ಅಧಿಕ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಿರಿ ಎನ್ನುವ ಆಂದೋಲನ ನಮ್ಮ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಆಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ಹತ್ತಿರದಾದಾದ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಮೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಹಿಂದೆ ನಿಜಾಮರ ಆಡಳಿತ ದಲ್ಲಿದ್ದವು. ಅಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಜಹಗೀರಿ ಹಳ್ಳಿಗಳುಂಟು. ಒಂದು ದೃಷ್ಟಾಂತವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇನೆ : ಒಂದೇ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ಐದು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಭೂಮಿ ಇದೆ. ಅದು ಅವರ ತಂದೆ, ತಾತ, ಮುತ್ತಜ್ಜ ನವರ ಕಾಲದಿಂದ ಬಂದದ್ದು. ಪೋಲೀಸ್ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ನಡೆದ ತರುವಾಯ ಆ ಹಳ್ಳಿಗಳ ರೆವೆನ್ಯೂ ಸೆಟರ್‌ಮೆಂಟ್ ಆದಾಗ ಅದನ್ನು ಗೈರುಬಂದ್ ಎಂದು ಹೊರಗೆ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ. ಹೋದ ವರ್ಷ ಐದು ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಅಂಥ ಭೂಮಿಯನ್ನು ಸಾಗುವಳಿ ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ರೈತರ ಮೇಲೆ ಕಂದಾಯದ ಅಧಿಕಾರಿ ಗಳು 75 ಪಟ್ಟು ದಂಡವನ್ನು ಎಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥದ್ದು ಸುಮಾರು ಎರಡು, ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅಧಿಕ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯಿರಿ ಎನ್ನುವ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆ ಮಾಡಿರು ವಂತೆಯೇ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆ ಅದರ ಸ್ವಶಾನಯಾತ್ರೆ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ಆ ಭಾಗದಲ್ಲಿರುವ 40-50 ಜಹಗೀರು ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿಯ ದಂಡವನ್ನು ಎಧಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿಯ ಜನಗಳಿಗೆ ಒದಗಿರುವ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬೇಕೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಒಕ್ಕೂಟ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಳಕಳಿಯಿಂದ ಬೇಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಪಬ್ಲಿಕ್ ವರ್ಕ್ಸ್ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈಗ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಭಾಗ ಬಹಳ ಹಿಂದುಳಿದ ಭಾಗ ಹಿಂದುಳಿದ ಭಾಗದಿಂದ ಬಂದಂಥ ನಮ್ಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಮಗಾಗಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು ಎನ್ನುವ ಆಶೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದೆವು. ಆ ನಮ್ಮ ಆಶೆ ಗಾಳಿಗೋಪುರವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಸಾಕಷ್ಟು ಮಾರ್ಗ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟುಗಳನ್ನು, ಚಿಕ್ಕ ನೀರಾವರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—Before I call upon anybody else I would like to assess the situation. The references to the Sales Tax (Amendment) Bill are being got ready and they will be made available very shortly.

I find a sort of persistent request coming in from several quarters to participate in the Debate.

Sri S. SIVAPPA.—Because several members want to participate.

Mr. SPEAKER.—My only request and appeal to the members is to co-ordinate matters.

Sri S. SIVAPPA.—We can take up the Sales Tax Bill tomorrow. We are prepared to sit the whole of next week.

Mr. SPEAKER.—Shall we have the Supplementary Demands tomorrow then? We can fix the order in this way, Sales Tax (Amendment) Bill, Supplementary Demands and the Urban Land Tax Bill. What has Government to say?

Sri S. M. KRISHNA (Maddur).—It is a very sad state of affairs that there is nobody responsible to speak for Government.

Mr. SPEAKER.—There are so many Ministers here and I cannot accept that.

Now the hon'ble member Sri S. M. Krishna will participate in the Debate.

† **Sri S. M. KRISHNA.**—Mr. Speaker, Sir, permit me to associate myself with the sentiments expressed by the Governor in his Address wishing the new Prime Minister of India all luck. Twice in a short span of 18 months we have shown to the world that Indian democracy is a live one. Transition from one to the other can be not only smooth but also democratic. There were doubts expressed, both within our own country and outside as well, whether democratic traditions in India had firm roots and today we have proved beyond any doubt whatsoever that the traditions of democracy have taken firm roots in the soil of India and all of us being members of this Legislature and citizens of this great democratic country can take great pride in this what I call democratic achievement. The country not excluding our own State is surrounded by a number of problems. Some of the problems can be solved in the coming few years and some of the problems may not be solved during our life time. All that I am interested or that the Party which I represent is interested in, is this that firm steps should be taken here and now to tackle the many problems that we are confronted with today.

A reference has also been made in the Address to the crisis that India has had to face for the second time in September last. The country as a whole stood behind the late Prime Minister Lal Bahadur Shastri of whom the country and the world is so proud. Certain doubts were expressed in the course of the debate that now that we have made up with Pakistan to a certain extent the same attitude has to be taken up with reference to our problem with China. Sir, I for one am not prepared to place China and Pakistan in the same boat. Our problems with Pakistan are serious, but there is not much of a neurological problem with Pakistan. After all, even in Pakistan they say that they believe certain guided democracy. But the problem with China is bigger and if we look at this whole problem of maintaining the territorial integrity of India we have to take into consideration that we will have to learn to live with a hostile inimical China for a long time to come. While dealing with this aspect and trying to maintain territorial integrity of our country, let me make a passing reference to the Defence

(SRI S. M. KRISHNA)

of India Rules that were promulgated in 1962 and which are being continued till today. No doubt, Sir, the Tashkent Declaration may bring about a change in the mood of the country. The death of Lal Bahadur Shastri also had not a little to do to bring about such a change in the country. Without going into the merits or demerits of the Tashkent Declaration, I would like to submit to you, Sir, and through you to the Government that as has been proved in the past, if our belief in democracy is to be further strengthened, then it becomes absolutely necessary to reconsider or to consider anew the way Defence of India Rules would serve any purpose now, specially so, in the coming months when all the political parties in this country would be concentrating their attention on the problems that are facing us today and all of us would be going to the electorate to get a fresh mandate to rule this country and to rule this State. So, it is at this juncture that the Defence of India Rules become a very controversial point. We have to look at it not from the standpoint of particular party which might be in power to do but we have to take an overall view of these things. All of us, Sir, do believe that the Government of India has acted fairly by and large in dealing with the Defence of India Rules, but some of us might be tempted in a couple of occasions to charge either the State Government or the Government of India that ulterior motives motivated them to arrest this or that person. In this regard, I would like to congratulate the Government that they did not hesitate to arrest such of those persons who were suspected of dubious activities or treasonous activities regardless of the fact that they belonged to Congress Party or some other party and locked them up in. But now, after all is said and done, the State Government has to place its views before the Central Government. I learn that pretty soon the Home Ministers of States are going to meet in New Delhi and they have to look at this question anew. I make a fervent appeal and a dispassionate appeal to the State Government to place their own views before the Central Government and see that the Defence of India rules are scrapped or withdrawn rightaway. Let us create a right atmosphere in this country for the people to make their own choice.

Sir, coming from Mandya District, I was disturbed to read in the Governor's Address and to learn after I came back from foreign tour that there were certain communal disturbance in Mandya District. Sir, we claim we are a fair people, but nonetheless I regret that in the neighbouring taluk of mine such communal disturbances ever took place. I do not know whether the Government has taken the pains to go into the roots of that question; how did the communal disturbances in Malavalli Taluk flare up? What were the reasons? Who was responsible for it? I know a large number of people have been detained in Malavalli Taluk and they have been charge-sheeted in the courts of Mandya. That does not solve the problem nor does it give us a clue as to how the whole thing flared up or how the whole disturbance started.

I am given to understand and I learn from those people who know better of what happened in Malavalli Taluk that the whole disturbance was partly due to the inefficiency of the Police in Mandya. In fact a number of responsible people from Mandya District, not excluding the legislators, not excluding the spokesmen of various parties have charged against some of the police officers as being corrupt, as being inefficient, as being thoroughly misguided in tackling the communal disturbance in Malavalli Taluk. I do not know if the Home Minister has conducted any enquiry. So, here from the floor of this House I demand that the Government must employ an agency which would enquire into the roots of this communal disturbance in Malavalli Taluk with a view to see that such things do not happen at any such places. I implore the blessings of God that it never occurs anywhere inside the State again. But still, Sir, one of the Inspectors of Police who was suspended after having been convinced by the superior authorities that he was not fit enough to cope with the problems in Malavalli Taluk has been again placed back in charge of Malavalli Taluk. If this is a thing that has happened, I am afraid we cannot expect a fair deal from such attitude.

Much has been said on the failure of the Government on the food front. I heard with much attention the speech made by Mr. Jatti. He is a juggler in figures and in words also. Mere expression of platitudes do not solve this problem nor unlimited criticism of the Government would, in my opinion. There is this problem and all of us concede that there is a problem on hand and there is no point in trying to apportion the blame. After all, when you go to the people in 1967 which I hope we will all do, we have to tell the people what we had achieved in the last five years, whether it is on the agricultural front or on the industrial front or on the development front and we are answerable to the people. In my humble opinion, in this State we have tired leadership. I am not questioning whether the leadership is tested or not. I am convinced that the way we have gone about in the last four and a half years, we have a tired leadership and we have to think in terms of change of leadership. If we still believe them to make certain advances in the various sectors, I feel that these last $4\frac{1}{2}$ years in our State have been wasted years as far as we are concerned and wasted opportunities as far the people of Mysore are concerned. The weight of the State Government is never to be felt anywhere whether it is the question of getting adequate representation to safeguard the interests of Mysore State the Centre or anywhere else, particularly in the field of industries. I am sure all of us would have enough to say on the failure of the industrial sector in Mysore State when we go to debate the Demands on Industries and the Budget which is going to be placed before this House some time latter this month. I for one do not see any ray of hope either for the State or for the people of the State.

Sir, let me go to the Co-operation sector. This is an area which is developing so fast. My learned friend Mr. Deve Gowda the other day pointed out that the Co-operation Department is expanding beyond

(SRI S M KRISHNA)

all reasonable imagination. I was shocked to learn that there are 17 Joint Registrars of Co-Operative societies in the State and again if Mr. Jatti were to have his way, the Co-operative institutions are going to gain greater weight and their role will be expanded when the Government takes over monopoly trading in food articles. 4 P.M. It is necessary more than ever before that we have they look at these Co-operative institutions. It has in my opinion, stuck in the cobweb of corruption. There is no honest system of auditing in the co-operative institutions. How many co-operative institutions in Mandya district have become the victims of misappropriation and all sorts of scandals have taken place. I can catalogue any number- Why do we encourage the co-operative institutions? It is with a view to eliminate the middlemen. These co-operative institutions instead of helping the people they are helping themselves. Here the office bearers of these co-operative institutions, are donning the mantle of middlemen. They are taking commissions for themselves that private men would do. It is necessary for me to give a word of advice to the co-operative minister. It may be taken as a request or advice. Instead of trying to concentrate himself to solve the Mysore city alone, I think he represents there in the Cabinet to safeguard not only the interest of Mysore City for a moment but the entire State he must look into other places also. For a moment he should forget that he belongs to Mysore City, or Mysore Municipality or Mysore Improvement Trust Board or Mysore City Congress Committee. I think he should concentrate himself more to tone up the administration of these co-operative institutions. I do not know whether the Finance Minister Sri Ramakrishna Hegde who was holding the portfolio of the co-operation would agree or not but I have confirmed opinion that the efficiency of the co-operative institutions in our State is something which we are not satisfied. I think there is a lot that could truly be done to tone up the administration and the co-operative institutions. The officers in the co-operative sector sometimes are obligated to leaders of a particular political party in the district and in taluks This is ominous for the development of co-operation in our country. I have said it before and I repeat again that something drastic has to be done to tone up the administration of co-operative institutions.

The object of everyone of us who is present here, is that we have to do everything to grow more to ease the difficult food situation in the country. We have to give more fertilisers to the ryots; better seeds to the farmers and provide irrigation facilities for those who can use water. I do not know what purpose it serves in the presence of many present co-operatives. I shall just place the facts to show how these are run. In the Mandya District these co-operative institutions are being mis-guided, mis-managed and in certain cases some people rightly or wrongly feel that if they are elected for a particular year in a co-operative institution they own that for ever, as long as they

can have a comfortable majority among the shareholders, as long as they have a pull in the Government. They feel they can flout the instruction of any officer, whether he be a Registrar or Deputy Registrar of Co-operative Societies because they have free and unlimited access to the Minister for Co-operation. Here is a case where a society which caters to the needs of about 13 or 14 villages when it was instructed by the co-operative authorities to a particular taluk society in Maddur to allow certain quantities of fertilisers, the taluk co-operative bank authority decided to flout the orders of Deputy Registrar and the Deputy Registrar was helpless to proceed further in the matter. He is helpless because he knows the consequences of what happens to him if he proceeds against the particular society. At a time when everybody is crying for more food and the ryots are after more fertilisers, here is a co-operative society which deliberately, with *mala fide* intention, refuses to give fertilisers to a sister co-operative society. This is the plight in the co-operative sector. This is the way we are going to help to grow more food in this State. This was pointed out to the Hon'ble Minister who was deputed by the Chief Minister to look into local grievances, and complaints in Mandya. I believe Sri D. Devaraj Urs was present and the people who were aggrieved by such unjust act of a particular society reported to Sri Devaraj Urs and he was helpless to do anything in the matter or at least I am right in saying that till today nothing has been done by him or by anybody to redress the grievances of this particular society. This is only an instance to prove that Government is not right earnest in tackling such problems. This is not an isolated fact. It might happen to Maddur; it might happen to Mandya or tomorrow it might happen to any place. All of us who are gathered here are responsible not only to ourselves, not only to the constituencies that we represent, but to the larger interest of the State. Is there not something that the Minister can do? Is there not something that the Chief Minister can do to redress the grievances? They are not asking any gratis. All that they are asking is they need fertilisers. A ryot if he is not able to get fertiliser when he needs, when the atmosphere is favourable to grow more food, what would he gain if he gets it in the month of September or October? Is this the way you are going to solve every problem? I am afraid not. So I feel that the earnestness, the dynamism, the far-sighted vision we expect from this Government, that were not there for the last 4½ years, would come to them at the tail end. As such there is nothing for us to believe that you are going to show any more dynamism in the next six months. I am sure all of you here would have enough problems by the time when we finish the budget session. All our attention would be diverted to January and February of 1967. Before that it is time that we take a good and better look on what is happening in the State and if we can try to remedy that defect and see in the remaining six months if you can provide the State and the people with a better administration than what you have provided in the last 4½ years. All of us would be glad, all of us would be satisfied—not satisfied to return you

(SRI S M KRISHNA)

all to this House because failures have to be taken into account, but we can go back with the satisfaction that after realising their shortcomings they did try to improve themselves.

With these few words, I feel that there is nothing in the Governor's Address which infuses the people of the State and their representatives here in this House to commend or to support the motion of thanks proposed by Sri Y. Manjiah Shetty. On the other hand the Governor's address does not reflect truly the situation that is prevailing in the State to-day. It should indicate the picture of the plight of the people. In my own area, the prices are going up during this part of the year. If that is the case in the month of February, we can just as well imagine what would be the plight in the month of September, October or July. So with this in view, we will have to try to improve the administrative machinery and I am sure that all the Ministers that are here would take to it in right earnestness. Thank you.

Mr. SPEAKER.—I find that there are some more hon'ble members to participate. How much time the Hon'ble Minister for Revenue would like to take to reply? Would it be convenient for Hon'ble Members to participate in the Debate a little later?

† Sri M. V. KRISHNAPPA (Minister for Revenue).—I will finish within 10 minutes.

ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯವಾರ ಭಾಷಣದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ದೇಶದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ, ಅದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಆಹಾರ ಅಭಾವದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕುತೂಹಲವುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮಳೆಬೆಳೆಗಳ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಅಷ್ಟು ಸಂತೋಷಕರವಾಗಿಲ್ಲ. ಬಹುಶಃ 15-16 ವರ್ಷಗಳ ನನ್ನ ಅನುಭವದಲ್ಲಿ, ನಾನು ಉಪಮಂತ್ರಿ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿ ಆಗಿದ್ದಾಗ ಆಹಾರದ ಇಲಾಖೆ ಕೆಲಸವನ್ನೇ ಬಹಳವಾಗಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದೆ. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಈ ವರ್ಷ ನಮ್ಮ ಬೆಳೆ ಕೆಟ್ಟಷ್ಟು ಬಹುಶಃ 15 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ನಾವು ಯಾವಾಗಲೂ ನೋಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಮಳೆ ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಬಹಳವಾಗಿ ಬಂದು ಆಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಬಂದು ವಿಪರೀತವಾಗಿ ಸುರಿದು ಈ ವರ್ಷ ಬರಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ದೊಡ್ಡ ಮಳೆಗಳೂ ಬರಲೇ ಇಲ್ಲ. ಮಳೆಯ ಅಂಕಿಅಂಶ ನೋಡುವುದಾದರೆ ದಕ್ಷಿಣ ಮೈಸೂರಿನ ಅನೇಕ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆ ಮಳೆಯಾಗಿದೆ, ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 618 ಮಿಲಿಮೀಟರು ಸರಾಸರಿ ಬರಬೇಕಾಗಿತ್ತು; ಅದರ 300 ಮಿಲಿಮೀಟರುಗಳಿಗಿಂತ ಕಡಮೆ ಬಂತು. ತುಮಕೂರು, ಮೈಸೂರು, ಮಂಡ್ಯ, ಹಾಸನ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ, ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು, ಚಿತ್ರದುರ್ಗ, ಕೊಡಗು ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕಾದ ಮಳೆಯಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಭಾಗ ಕೂಡ ಈ ವರ್ಷ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಮಳೆಯಾಗಿದ್ದರೂ ಅಲ್ಲೂ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಾವವಿತ್ತು. ಅದೃಷ್ಟವಶಾತ್ ನವೆಂಬರಿನಲ್ಲಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮೋಡ ಕಾಣಿಸಿಕೊಂಡು ಅನುಕೂಲವಾಯ್ತು. ಅದೂ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹದಗೆಡುತ್ತಿತ್ತು. 23ನೆಯ ತಾರೀಖು ಸೂರ್ಯಗ್ರಹಣದ ದಿನ ಮಳೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯ್ತು. ಆಗ ನಾನು ಧರ್ಮಸ್ಥಳದಲ್ಲಿದ್ದೆ, ಆ ದಿವಸ ಮಳೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆಂದು ಕೆಲವರು ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿದಿದ್ದರು. ಅದರಂತೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಬಹುಶಃ ಅನೇಕ ವರ್ಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ವೆಸ್ಟ್ ಕೋಸ್ಟ್ ಮತ್ತು ಈಸ್ಟ್ ಕೋಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನೋಡುವಂತೆ ಸೈಕ್ಲೋನಿನ ದೆಶೆಯಿಂದ ಮಳೆ ಬಿತ್ತು. ವೆಸ್ಟ್ ಕೋಸ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಸೈಕ್ಲೋನು ಬರುವುದು ಅಪೂರ್ವ, ಅಂಥಾದ್ದು ಅಲ್ಲ ಬಂತು. ಆಗ ಸಂಸ್ಥಾನದ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬಂತು. ಅದು ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಬಹಳ ಕೆಡುತ್ತಿತ್ತು. ಜೂನ್-ಜುಲೈ ತಿಂಗಳುಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಲ್ಲದೆ ಅಭಾವವಾಗಿ ಸರಕಾರ ತೀವ್ರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಯ್ತು, ಅದರಂತೆ ಕೈಗೊಂಡಿತು. ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳುವ ಸಲುವಾಗಿ ಒಟ್ಟೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿ ಒಂದೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡಿ ವರದಿ ಮಾಡಿದರು, ಅದರ ಮೇರೆ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ತೀರ್ಮಾನ

ಕೈಕೊಂಡಿತು. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ 4-5 ದಿವಸ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಾಸಮಾಡಿ ಒಪ್ಪಿಸಿದ ವರದಿಯನ್ನು ಕ್ರೋಢೀಕರಿಸಿ ಇರುವ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಹೋಗರಾಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏನು ಕ್ರಮ ಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ತೀರ್ಮಾನಮಾಡರಾಯ್ತು. ತಕ್ಷಣ ಇರುವ ಬೆಳಿ ಒಣಗಿದಂತೆ ಕಾಪಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಗಮನಕೊಟ್ಟು ಪಂಪುಸೆಟ್ಟು, ಡೀಸರ್ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟು ಮುಂತಾದುವುಗಳನ್ನೊದಗಿಸಲು ಒಂದು-ಒಂದೊಬ್ಬರ ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡರಾಯ್ತು, ಅದನ್ನು ವಿವರವಾಗಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಶಾಖೆ ಸಚಿವರು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಅಮೇರಿ ಮಳೆ ಬರುವವರೆಗೆ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ್ದು ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯ ಎಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡರಾಯ್ತು. ನವೆಂಬರಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಕಡೆ ಮಳೆಯಾದರೂ ಒಣಗುವ ಬೆಳೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಉಳಿದರೂ ವ್ಯವಸಾಯದ ಕೆಲಸ ಡಿಸೆಂಬರು ಮತ್ತು ಜನವರಿ—ಈ ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇರುವುದರಿಂದ ಆ ಎರಡು ತಿಂಗಳು ಅಷ್ಟು ಅಭಾವ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಮುಂಗಾರಿ ಮಳೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಂದು ರೈತರಿಗೆ ಕಾಳು ಮನೆಗೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಆಕ್ಟೋಬರು—ನವೆಂಬರಾಗು ತ್ತದೆ, ಅದುವರೆಗೆ ಮೈಸೂರು ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 50 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ದೊರಕಿಸಬೇಕು. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಮೇಜರ್ ಮತ್ತು ಮೈಸರ್ ಇರಿಗೇಷನ್ ಕೆಲಸ, ರಸ್ತೆ ಕೆಲಸ ಇರುತ್ತದೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಬಡ್ತಿ ನಲ್ಲಿ ಹಣ ಒದಗಿಸಿರುತ್ತದೆ, ಅದರಿಂದ ಕೆಲವರಿಗೆ ಕೆಲಸ ದೊರೆಯುವುದಾದರೂ ವ್ಯವಸಾಯಗಾರರಿಗೆ 7-8 ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಆಕ್ಟೋಬರ್ ವರೆಗೆ ಮುಂದಿನ 7-8 ತಿಂಗಳವರೆಗೆ ಸರಕಾರ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆಹಾರದ ಕೊರತೆ ಎಷ್ಟಿದೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕು ಎಂಬ ವಿವರಗಳನ್ನು ಆಹಾರ ಸಚಿವರು ಹೇಳಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ನಮಗೆ ಒಂದು ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ ಆಹಾರ ಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು ನಾಲ್ಕು ಮಿಲಿಯನ್ ಟನ್ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವುದು. ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದಿರುವವರಿಗೆ, ಮಳೆಯಿಲ್ಲದೆ ಜೀವನಕ್ಕಾಗಿ ತೊಂದರೆಗೀಡಾಗಿರುವ 50 ಲಕ್ಷ ಜನರಿಗೆ ಕೆಲಸ ಒದಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಬರೆದಿದ್ದೇವೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಪ್ಯಾಲಿಂಗ್ ಕಮಿಷನ್ನಿನ ಅಡ್ವೈಸರ್ ಒಬ್ಬರು 9 ನೇ ತಾರೀಖು ಬರುತ್ತಾರೆ, ಈ ಸಂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಅವರು ನಾಲ್ಕು ದಿವಸ ಇದ್ದು ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನೋಡಿಕೊಂಡು ವಾಪಸು ಹೋಗಿ ತಿಳಿಸಿದ ಮೇರೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಏನು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ನನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿ ಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು—ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ಹಿಂದೆ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಬಂದಾಗ 64ರ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಎಂಬ ಹೆಡ್ ನಲ್ಲಿ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದು, ಗೋಕಟ್ಟೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದು ಈ ರೀತಿ ಚೆಸ್ ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್ ನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೆವು, ಈ ವರ್ಷ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಆ ಪ್ಯಾಟ್ರನ್ ಬೇರೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿದೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಹಿಂದೆ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದಾಗ ಹುನ್ನೆದು ದಿವಸ ತಿಂಗಳು ಮಾತ್ರ ಇರುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಗಣೇಶ ಚಾತಿ ಚೈನಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಇಲ್ಲದೇ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇತ್ತು ಮತ್ತೆ ಮಳೆ ಬಂದು ಬಿಡುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಇದುವರೆಗೂ ಆ ರೀತಿ ಒಂದು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇರುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಈ ವರ್ಷ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ರಿಲೀಫ್ ವರ್ಕ್ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲ. 6 ತಿಂಗಳಾದರೂ ನಡೆಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ 64ರ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ನಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತೆ ಚಿಕ್ಕಪುಟ್ಟ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾವು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವ ಹಣ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಡೀಸಿಂಗ್ ಮಾಡಿಸುವುದು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ, ಕಾಲುವೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುವುದು, ಕುತ್ತು ಹೋಗಿರುವ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿಸುವುದು ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಈ ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರಿಂದ ಒಂದು ಅಸ್ಥಿಮೂಲ ಕೂಡ ಜನಗಳಿಗೆ ಆಗಲಿ ಎಂಬ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯೋಜನ ವಾಗುವಂತಹ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಉದ್ದೇಶಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಹಂಚಿದ್ದೇವೆ, ನನ್ನ ದಿವಸ ಮತ್ತೆ 30 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಹೀಗೆ 60 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಭಾರಿ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಇರಿಗೇಷನ್ ವರ್ಕ್ ಎಂದರೆ ಬಾವಿ ಕೆಲಸಗಳು. ಬಾವಿಗಳು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ರೈತರಿಗೆ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಆವಾರವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅದ ರಿಂದ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಹೆಚ್ಚು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಇಲಾಖೆಯವರು ಈಗಾಗಲೇ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಪೂರ್ತಿಯಾಗದೇ ಇರತಕ್ಕ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಲು ಎಲ್ಲಾ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೂ ಈ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. 1960ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಬರಲೆತ್ತೇಷನ್ ಸ್ಕೀಂನಲ್ಲಿ 3,000 ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಂದು ಬಾವಿಗೆ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇತ್ತು. 3 ಪರ್ಟೆಂಟ್ ನಂತರ ಹಣ ಸಾಲ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು. 500 ರೂಪಾಯಿ ಸಬ್ಸಿಡಿ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರು, ಈ ಪ್ರಕಾರ 45 ಸಾವಿರ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ)

ದೈವ. ಇದರಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಪೂರ್ವಿಯಾಗದೆ ಇದ್ದ ಬಾವಿಗಳು ಇದ್ದವು. ಸುಮಾರು 45 ಸಾವಿರ ಬಾವಿಗಳಲ್ಲಿ 14-15 ಸಾವಿರ ಇನ್‌ಕಂಪ್ಲೀಟೆಡ್ ಬಾವಿಗಳು ಯಾವವು ಇದ್ದವು ಅವುಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ಪೂರ್ವಿಯಾಗದೆ ಇದ್ದದ್ದರಿಂದ ಡ್ಯೂ ಡೇಟ್ ಆಗಿ ಅವಕ್ಕೆ ಪೇಮೆಂಟ್ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ 4-5 ವರ್ಷದಿಂದ ವಿಷ್ಣು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದಿದ್ದೇವೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ್ದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಏಕೆಂದರೆ ಬಾವಿ ಸ್ಕ್ರೀನನ್ನು ಕೋ ಆಪರೇಟೇವ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ ಹ್ಯಾಂಡ್ ಒವರ್ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಿಂದ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಕಾನೂನನ್ನು ನಡೆಸಿ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಆರ್ಟ್ ಹೋರಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಡೇಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೈರ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಮತ್ತೆ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರ್ಯಾಂಡ್ ಇಂಫ್ರೋವ್‌ಮೆಂಟ್ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಮುಖಾಂತರ ಹಂಚಿಸುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟೂ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದಾಗ ರೈತರಿಗೆ ಒಂದು ಆಸ್ತಿಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು ಮತ್ತು ಜನಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಕೆಲಸ ದೊರೆಯಬೇಕು ಈ ರೀತಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ 15 ಸಾವಿರ ಬಾವಿಗಳ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿದೆ. ಒಂದೊಂದು ಬಾವಿ ಹತ್ತಿರ ಸುಮಾರು 20-25 ಜನ ಅದರೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಾವು ರೈತರಿಗೆ ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಾಲ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅವರು ಇನ್ನು ಮೂರು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಒಡವೆ ವಸ್ತ್ರ ಮಾರಿ, ಸಾಲ ಸೋಲಿ ಮಾಡಿ ಅವರ ಕೈಯಿಂದ ಹಾಕಿ 7-8 ಸಾವಿರ ಜನಗಳಿಗೆ ಕೆಲಸ ಕಲ್ಪನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಹಿಂದಿನ ರೂರ್ ರಿಲ್ಯಾಕ್ಸ್ ಮಾಡಿ ಡೇಟ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪೈರ್ ಆಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಪೂರ್ವಿಯಾಗದೆ ಇರತಕ್ಕ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಒಂದು ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಇದು ಬಹಳ ಉದ್ದವಾದ ಅಭಾವ ಕೆಲಸವಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಒಬ್ಬ ಅಫೀಸರು ಬರುವವರು ಇದ್ದಾರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಕೂಡ ತಮಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ, ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲಾ ದೇಶಗಳಿಂದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಅಭಾವ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಇನ್ನಿತರ 5-6 ಸಂಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಇದೇ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಪಂಚದ ಅನೇಕ ಸ್ನೇಹಿತ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಸಹಾಯ ಪಡೆದು ಆಹಾರ, ಹಣ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಾ ವಿಧದಲ್ಲೂ - ಹಾಲಿನ ಪುಡಿ - ಮೆನುಷ್ಯನ ಆಹಾರವಲ್ಲದೇ, ಪಶುಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಆಹಾರ ಇಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಪಶುಗಳು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಾ ಇವೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಆಹಾರ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ ಅವು ಹಾಲನ್ನು ಎಲ್ಲ ಕೊಡುತ್ತವೆ? ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಹಾಲು ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಕಾನಕಾನಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ ರಾಗಿ ಬೆಳೆ ಇಲ್ಲ, ಮಾಗಡಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಹೋದರೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಎಲ್ಲ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ? ಅವು ಹಾಲು ಕೊಡುವುದಾದರೂ ಹೇಗೆ? ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಅರೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ನೋಡಿ ಕೊಂಡು ಬಂದು ಅವರ ವರದಿಯನ್ನು ಕೊಡುವವರು ಇದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು 'ಸೆಪ್ಟೆಂಬರ್ ಅಕ್ಟೋಬರ್' ನವೆಂಬರ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಭಾರಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಮುಂದಿನ 6-7 ತಿಂಗಳುಗಳಿಗೆ ಹಾಕಬೇಕಾಗುವುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲಾ ಲೆವರ್‌ಗೂ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಪರಿಹಾರ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವುದೇ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಪೂರ್ವಿಯಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸಹಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮುಂದೆ ನಿಂತು, ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮ ಬಂದರೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ತೇಜ್ಜೆ ಇರುತ್ತಾ ಇತ್ತು. ಈ ವರ್ಷ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಉತ್ತೇಜ್ಜೆ ಇಲ್ಲ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಈ ಸಲ ಕರಡಿ ಬಂದಿದೆ. ಹಿಂದೆ 'ಕರಡಿ' 'ಕರಡಿ' ಎಂದು ಕೂಗುತ್ತಾ ಇದ್ದರು—

Mr. SPEAKER.—+ + +

Sri M. V. KRISHNAPPA.—+ + +

Sri K. LAKKAPPA.—+ + + + +

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಆರ್. ಕೇಶವ ಮೂರ್ತಿ.—ಹೆಡ್‌ಚೆರಿ ಅಬಾಲಿಷನ್ ಆಕ್ಟ್ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟ್ ಜಡ್ಜ್‌ಮೆಂಟ್ ಬಂದಿದೆ ಎಂದು ಕೇಳುತ್ತೇವೆ. ವಿರೇಜ್ ಅಫೀಸರ್‌ನಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುತ್ತೀರಾ ಎಂಬುದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೇಳಿ ಸ್ವಾಮಿ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಅದಕ್ಕೂ ಇದಕ್ಕೂ ಅಷ್ಟಾಗಿ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲ, ಸಭೆ ಮುಗಿಯುವುದರೊಳಗೆ ತಮಗೆ ಬೇಕಾದರೆ ಆ ವಿಷಯ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ರೇವಣ ಸಿದ್ದಪ್ಪ.—ಪೂರ್ವಿಯಾಗದೇ ಇರುವ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ದುಡ್ಡು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇದ್ದೀರಿ. ಬಾವಿ ತೆಗೆದು ಮಣ್ಣು ಕುಸಿದು ಹೋಗಿದೆ ಅಂಥಾದ್ದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಯಾವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಸ್ವಾಮಿ ?

ಶ್ರೀ ಎಂ. ವಿ. ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ.—ಬಾವಿ ತೆಗೆದಾಗ ಬಂಡೆ ಬಿದ್ದಿರುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಇಂಡಿವಿಜುಯಲ್ ಕೇಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲವರಿಗೆ ನಕಾಯಿ ಮಾಡಬಹುದು ಎಂದು ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ.

4-30. P.M.

† ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ (ತುರುವೇಕೆರೆ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳವರೇ, ಸರಕಾರದವರು ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರವರ ಮೂಲಕ ಒಡಿಸಿದಂಥ ಭಾಷಣವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುತ್ತಾ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಲು ನಾನು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರವರು ನಮೂದಿಸಿದ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲವು ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ತಮ್ಮ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಚಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದರೆ, ಕಂದಾಯ ಮಾಫಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದರು. ಹೊಟ್ಟೆಗೆ ಅನ್ನ ಒದಗಿಸತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸರಕಾರದ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿತ್ತು ಈ ವರ್ಷ ನಾಲ್ಕು ಅಣೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಳೆಯಾದ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿ ವಜಾ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯ ಸರಕಾರ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಅದು ಇಲ್ಲದೇನೇ ಕಂದಾಯ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದು ಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಸೆಸ್ಟೆನ್‌ಷನ್ ಮಾಡಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ನೀತಿ ಸರಕಾರ ಹೊಂದಿದೆ. ಇದೊಂದು ತಪ್ಪು ಹೆಜ್ಜೆ ಸರ್ಕಾರ ಇಡುತ್ತಿದೆ. ಇದರಿಂದ ರೈತನನ್ನು ಕಷ್ಟಕ್ಕೆ ಈಡು ಮಾಡಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಈಗಲಾದರೂ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ವಿಚಾರಮಾಡಿ ನಾರ್ಕಾಟಿಕ್‌ನಂತೆ ಕಡಿಮೆ ಫಸಲು ಆಗಿರತಕ್ಕಂಥ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆ ಕಂದಾಯ ವಜಾ ಮಾಡತಕ್ಕ ನೀತಿ ಸರಕಾರ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಬಾವಿ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. 1961 ನೇ ಇಸವಿಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾರ್ಚ್ 31 ನೇ ತಾರೀಖಿನೊಳಗಾಗಿ ಪೂರೈಸಿದರೆ ಹಣವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಆ ನೀತಿ ಸರಕಾರ ಆರ್ಡರ್ ಕಳಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಬಾವಿ ತೆಗೆಯುವುದು ಇಷ್ಟು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾರಾವಕಾಶದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಒಂದು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನೂ ಮೂರು ತಿಂಗಳು ಹೆಚ್ಚು ಕಾರಾವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಕು. ಅಂದರೆ ಜೂನ್ ಅಂತ್ಯದ ವರೆಗೆ ಕಾರಾವಕಾಶ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಬೇಕು ತನಿಖಾಕ ಹದಿನೈದು ಸಾವಿರ ಬಾವಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲಿರುವುದನ್ನು ಪೂರೈಸುವಂತೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆಹಾರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಆಡ್ ಹಾಕ್ ಬೇಸಿಸ್‌ಮೇಲೆ ಎಲ್ಲ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಧಾನ್ಯ ಹಂಚುತ್ತೇವೆಂದು ಮಾನ್ಯ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದರು. ನಾನು ಕೂಡ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಪಂಚಾಯಿತಿ ಸರಹದ್ದಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ಸಾವಿರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವಲ್ಲಿ ನುಮಾಯ ಎರಡು ಕ್ವಿಂಟಾರ್ ಮೂರು ಕ್ವಿಂಟಾರ್ ಧಾನ್ಯ 15 ದಿನಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆಯೇ? ಆಹಾರ ಒದಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬ ಸೋಗಿನಲ್ಲಿ ನಾಟಕವಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಿ. ಇಂಥ ನಾಟಕ ಆಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಡಬೇಕು. ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಒಪ್ಪುತ್ತ ಉಳಿ ಮಾಡಿ ಜೀವಿಸುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚನೆ ಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಹೆಚ್ಚು ಆಹಾರ ಬೆಳೆಸಬೇಕು ಎಂದು ಸರಕಾರದ ಎಲ್ಲ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ ಇದ್ದಾರೆ. ಬರೀ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇದು ಆಗುತ್ತಿದೆ. ರೈತ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ, ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ ಅವನಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್‌ಶಕ್ತಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿದಾಗ್ಗೆ ವಿದ್ಯುತ್‌ಶಕ್ತಿ ಮಂಡಲಿಯು ಹಿಂದು ಮುಂದೆ ನೋಡಿ ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುತ್ ಶಕ್ತಿ ಒದಗಿಸದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ. ಅದುದರಿಂದ ರೈತನಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್‌ಶಕ್ತಿ ಆದಷ್ಟು ಜಾಗೃತ ಒದಗಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಸ್ವಾಮಿ, ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಬಗ್ಗೆ ಎರಡು ಮಾತು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಹಣ ಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಗಡೆಯವರು ಪಿ. ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಡಿ. ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರವರು ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಬಂದಾಗ್ಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯನೇ ಕೊಟ್ಟು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಆದಷ್ಟು ತೀವ್ರ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಇಲ್ಲಿಯ ವರೆಗೆ ಯಾವ ನೆರವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದು ಬಹಳ

(ಶ್ರೀ ಬಿ. ಬೈರಪ್ಪಾಜಿ)

ಶೋಚನೀಯವಾದುದು. ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳವರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ಮಾತನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾದರೂ ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಕೊನೆಯ ದಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕಡಿಮಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ, ಈ ಸಭೆಯ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಚ್ಛೆಪಡದೆ ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆಹಾರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಕಾಲ ಸನ್ನಿಹಿತವಾಗಿದೆ. ಅಂತೆಯೇ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನ್ಯೂನತೆಗಳಿವೆ ಮತ್ತು ಈ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ತರುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಏನೇನು ನ್ಯೂನತೆಗಳಿವೆ, ರೈತಾಪಿ ಜನರ ಕಷ್ಟವೇನೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆದಳೆತಗಾರರು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಅರಿಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ನಾನು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ತಜ್ಞರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಈ ರೈತಾಪಿ ಜನರ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಕಳೆದ 15 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಹಾರ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸ್ವಾವಲಂಬನ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಾ ಇರುವುದರಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದೇವೆ. ಆದರೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಯತ್ನ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸಫಲವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವೇನೆಂಬುದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಪರಿಣಾಮ ಕಾರಿಯಾದ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಹಾಕಿದರೆ ಮಾತ್ರ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ಆಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸತಕ್ಕ ಕೆಲಸ ಸುಲಭವಾಗಬಹುದು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಬರ್ಸುವುದು ತಿದ್ದೇವೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಭಾಗ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಬರ್ಸುತ್ತದೆಂಬುದನ್ನೂ ಕೂಡ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಜತ್ತಿಯವರು ಮನಾಪಲ ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್ಮೆಂಟ್ ಜಾರಿಗೆ ತರತಕ್ಕ ಪ್ರಯತ್ನದಲ್ಲಿದ್ದೇವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಯಾವ ನೀತಿಯನ್ನು ಇವರು ಅನುಸರಿಸಿದರೂ ಕೂಡ ಇಡೀ ದೇಶಕ್ಕೆಲಾ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕ ನೀತಿಯಾಗಿ ರಬೇಕು. ಮನಾಪಲ ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್ಮೆಂಟ್ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದರೂ ಕೂಡ ಆಹಾರಸಮಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯುವ ಜನರಿಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಉತ್ತೇಜನವಿರಬೇಕು. ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನೀರಾವರಿ ಪ್ರದೇಶ ಇರತಕ್ಕ ದ್ವಾರಕೆಯೇ ವಿನಾ ಅನೇಕ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ಆಹಾರವನ್ನು ಬೆಳೆಯತಕ್ಕ ಉದ್ಯಮ ಸಾಕಷ್ಟು ಆಗಿಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇದರ ಉತ್ತಮ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಹೊಲಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಏನೂ ರಾಧದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಆ ರೀತಿ ಹೆಚ್ಚು ರಾಧದಾಯಕವಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಳೆ ಬೆಳೆಯುವ ಯೋಜನೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗದೇ ಇರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಮನಾಪಲ ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್ಮೆಂಟ್ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಂತರ ಬೆಳೆಯುವವರಿಗೆ ಈಗ ಕೊಡುವಂತೆ ಕ್ವಿಂಟಾಲಿಗೆ 45 ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶ ಸಾರ್ಥಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಜತ್ತಿಯವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಮನವಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಅಮೆರಿಕಾದೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ವಿಂಟಾಲಿಗೆ 75 ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ದರ ಇದೆ. ಆ ರೀತಿ ಪ್ರೊಕ್ಯೂರ್ಮೆಂಟ್ ಪ್ರೈಸನ್ನು ಆ ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ದವಸ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕ್ವಿಂಟಾಲಿಗೆ 43 ಅಥವಾ 45 ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪ ಕಾರ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಅಪಾಯಕಾರಿಯಾದ ನೀತಿ ಇನ್ನಾವುದೂ ಇಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಈಗಲೇ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ವ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇರುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಆಗತಕ್ಕ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವುದು ಸರ್ಕಾರದ್ದು ಆಗಿವೆ. ಆಗಲೇ ದವಸಗಳ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ರೈತರು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನೆರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ರಾಜ್ಯದ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಿಂದ ಬರತಕ್ಕ ವರದಿಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಿರುಕುಳ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದೆ. ಆಹಾರ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಕೆಲಸ ದಲ್ಲಿಯೂ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ರೈತರಿಗೆ ಕಿರುಕುಳವನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದು ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕೆಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕಂದಾಯದ ಮೇಲೆ ಸಂಚಾರ್ಜನ್ನು ಹಾಕಬೇಕೆಂದು ಒಂದು ವಿಧೇಯಕವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈಗಾಗಲೇ ರೈತರಮೇಲೆ ದಿನೇದಿನೇ ತೆರಿಗೆಯ ಹೊರೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಇದೆ. ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆಯಾದ ಕಂದಾಯವೇ ಜಾನ್ವಿಯಾಗಿದೆ. ಈಗ ಅದಕ್ಕಿಂತರಷ್ಟು ಕಂದಾಯ ಹಾಕುವುದೆಂದರೆ ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದರೆ ಅವರು ನನ್ನ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನ್ಯಥಾ ಭಾವಿಸದವರಾದು ನಾನು.

ಯಾವ ಒಂದು ದುರುದ್ದೇಶದಿಂದಲೂ ಇಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಸಾರಿ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಅಗತ್ಯವೆಂದು ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ಮನವಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯದ ಆದಾಯ ಮತ್ತು ಬರ್ಚುಗಳ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನು ಹುಡುಕುವುದಲು ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಿ ಹಾದಿಯನ್ನು ಹುಡುಕುವುದು ಬಹಳ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಆ ರೀತಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಅದನ್ನು ಒಂದು ವೇಳೆ ಈಗಿರತಕ್ಕ ತೆರಿಗೆ ಹೊರೆ ಹೆಚ್ಚಿದರೆ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ರಾಜ್ಯದ ಹಣಕಾಸಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಯನ್ನು ವಿಮರ್ಶೆಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕಿಂತ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಮನವಿಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಯೋಜನೆಗಳು ನಿಜವಾಗಿ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಅಡ್ಡಿತದಲ್ಲಿ ದರ್ಪ ಮತ್ತು ಬಿಗಿ ಹೆಚ್ಚಬೇಕು, ಬರ್ಚಾದ ಹಣ ಸಮಸ್ಯೆ ಯೋಗವಾಗಬೇಕು. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೆಂದು ನಂಬಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎ. ಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ (ಮಂಗಳೂರು 2).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ನಾನು ವಿರೋಧವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದೆರಡು ನೋಟನೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಅವರು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ ನಡೆದಿರುವುದು ಭಾರತ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪರಿಪಕ್ವತೆಗೂ, ಸತ್ತ್ವಸಾರಕ್ಕೂ ಯಥೇಷ್ಟ ನಿರ್ದೇಶನವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಎರಡನೆಯ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ನನಗೆ ಸರಿಯೆಂದು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ 16 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ನೆಹರೂ ಅವರ ಎದುರಾಗಿ ಯಾರೂ ಹೋಗದೆ ಇರುವ ಹಾಗೆ ನೆಹರೂ ಅವರು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವನ್ನು ಆಳಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಮೇಲೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಆಯ್ಕೆಯಾಗಿ 18 ತಿಂಗಳುಗಳ ಕಾಲ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಆಳಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಪಾರ್ಟಿಯೊಳಗೆ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ ಅರಿಸಿಬಂದಿದ್ದಾರೆ, ಅದು ಭಾರತದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪರಿಪಕ್ವತೆಗೂ, ಸತ್ತ್ವಸಾರಕ್ಕೂ ಯಥೇಷ್ಟ ನಿರ್ದೇಶನವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು ನಿಜವಾಗಿ ಸರಿಯೇ, ಅದು ಹಾಗೆ ಕಾಣಿಸುತ್ತದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪರಿಪಕ್ವತೆಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರನ್ನು ಸರಿಹೊಂದಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದುದು ಮುಖ್ಯ. ಈಗಿರತಕ್ಕ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಕೊಡತಕ್ಕ ರಚನಾತ್ಮಕವಾದ ಸಲಹೆಗಳು ಕಾರ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಂಡು ಬರುವಂತೆ ಈ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳಬೇಡಿ. ಐ. ಆರ್. ಎಂಬ ನಿಯಮವನ್ನು ಎತ್ತಿ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಅದು ಈಗಿನ ಒಂದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಹು ಮುಖ್ಯ ಎಂಬ ವಿಷಯವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಈ ರಾಜ್ಯವನ್ನು ಆಳಿದರೆ ಅದು ಸರಿಯೇ, ಅದು ನಿಜವಾಗಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಪರಿಪಕ್ವತೆಗೂ ಮತ್ತು ಸತ್ತ್ವಸಾರಕ್ಕೂ ಸರಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆಯೇ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ನೆಹರೂ ಅವರು ಪಾರ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವಿರೋಧವಾಗಿ ಅರಿಸಿ ಬಂದು 16 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಇಡೀ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶವನ್ನು ಆಳಿದರು. ಒಬ್ಬರೇ ಅಷ್ಟು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ಪ್ರಧಾನಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಆದರೆ ಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆಯಾಗಿ ಅರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳೊಡನೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಾರೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇನ್ನು ಯೋಜನೆಗಳ ವಿಚಾರ. ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳ ನಿಜವಾಗಿ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಾರ್ವೇನು ಹರಿಯುವ ಹಾಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತವೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ನಾನು ಬಡ ಜನರ ಕಣ್ಣಿರು ಹೊಳೆಯಾಗಿ ಹರಿಯುತ್ತದೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವರು ಮಾಡತಕ್ಕ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆಯೆಂದರೆ, ಎಲ್ಲೋ ಕೆಲವು ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಿವೆ. ಇವು ಯಾರ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವರಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತಿರುಳು ಇದೆಯೇ ಎಂಬುದಾಗಿ ನಾನು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇವರ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು ಹಾಗೂ ಬಂಡವಾಳಪಾತಿಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೊಳಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬಡ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಸುಗಮ ಜೀವನ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟರವರೆಗೆ ಜನರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನಿರುದ್ಯೋಗವನ್ನು ವಿರೋಧಿಸಿ ಮ್ಯಾನ್‌ಷವರ್ ಯೂಟಿಲೈಟ್ ಮಾಡಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು. ಆಗ ಅಂತಹ ನಿರುದ್ಯೋಗವನ್ನು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿತ್ತು. ಇವರು ಆ ರೀತಿ ಕ್ರಮ ಸಾಕಷ್ಟು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಉದ್ಯೋಗ ಕಲ್ಪಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಕೆಲಸಮಾಡಿವೆ ಎಂಬುದು

(ಶ್ರೀ ಎ. ಕೃಷ್ಣ ಶೆಟ್ಟಿ)

ದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಮೂರನೆಯ ಪಾಂಡಿತ್ಯವರ್ಷ ಯೋಜನೆ ಅಂತ್ಯವಾಗುವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನುಮಾರು 10 ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ಕಡಮೆಯಲ್ಲಿ ದಷ್ಟು ನಿರುದ್ಯೋಗಿಗಳು ಇರುತ್ತಾರೆಂದು ಅಂಕಿ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಹೇಳಬಹುದು. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನ ವರಮಾನ ಅಥವಾ ಉತ್ಪತ್ತಿಯನ್ನು ಲಕ್ಷಕ್ಕೆ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡರೆ ಬರೀ ಬಂಡವಾಳಕ್ಕೆ 306 ರೂಪಾಯಿಗಳು ಅವನಿಗೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅದು 217 ರೂಪಾಯಿಗಳಾದರೆ ಮದ್ರಾಸ್, ಕೇರಳ ಮತ್ತು ಆಂಧ್ರದಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿದೆ. ಇನ್ನು ಹಳೆಯ ಜನರ ಸಾಲದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ 1951 ರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ 105 ರೂಪಾಯಿಗಳಿದ್ದು ಈಗ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬನ ಸಾಲ ಹಳೆಯಲ್ಲಿ 248 ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಆಗಿದೆ. ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಲ, ಒಂದು ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ವರಮಾನ ಕಡಿಮೆ—ಹೀಗೆಲ್ಲಾ ಇರುವಾಗ ಈ ಯೋಜನೆಗಳ ಪ್ರಯೋಜನ ಜನರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಆಗಿಲ್ಲ. ಉಪಯೋಗವೆಲ್ಲಾ ಅದುದು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಬಂಡವಾಳಗಾರರಿಗೆ, ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರಿಗೆ ಹಾಗೂ ಅವರ ಸ್ನೇಹಿತ ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ. ಅವರಿಗೆ ಚುಣಾ ವಣಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಮಾಡುವಂತಹ ಜನರಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಯೋಜನೆಗಳು ಬೆಳೆದಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇವರ ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ತಿರುಳಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಆಹಾರದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನಾನು ಈಗ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಈಗಿನ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮೊದಲು ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ನಂತರ ಆರ್ಥಿಕಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದರು. ಈಗ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇನ್ನು ಫಾಮ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗದಾರದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೆಲವು ಸಲ ನಾವು ದಾನ ಕೊಡುವಾಗ ಕುಂಬಳಕಾಯಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ. ಅದನ್ನು ಯಾರೂ ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ಹಿಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಆಹಾರ ಖಾತೆ ಒಂದೇ ಇದ್ದರೆ ಸಾಲದು. ಕೃಷಿ ಖಾತೆ ಮತ್ತು ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಖಾತೆ ಮೊದಲಿನ ಖಾತೆ ಇವುಗಳೆಲ್ಲ ಇದ್ದರೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಹಾರ ಖಾತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಷಯಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡ ಎಲ್ಲ ಖಾತೆಗಳೂ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಇದ್ದು ಅವು ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಂತೆ ಇರಬೇಕು ಎಂದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿವರವೆಂದರೆ, ಮಜೂರಿ ಖಾತೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಷ ಬಹಳ ಧೀರ್ಘಕಾಲ ಮಜೂರರ ಹೋರಾಟ ನಡೆದದ್ದನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇವೆ. ಮಂಗಳೂರಿನ ವಿಷಯ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಗೇರು ಬೀಜದ ಕಾರ್ಖಾನೆಯ ಹೋರಾಟ ನೂರು ದಿವಸಗಳ ಪ್ರೇಲ್ಯುಟ್ ನಡೆಯಿತು. ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಹೋರಾಟ ಸುರಪುರ ಸರ್ಕಲಿನಲ್ಲಿ ಐದು ತಿಂಗಳು ನಡೆಯಿತು. ಹೀಗೆಯೇ ಹೋರಾಟಗಳು ಬಹಳ ಧೀರ್ಘಕಾಲ ನಡೆಯಿತು. ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಬೇರೆ ಜನರ ಹೋರಾಟ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡುವಾಗ ಮಜೂರರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ಫೋರಂನನ್ನು ವಹಿಸಿದೆ, ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದೆ, ಅವರ ಮಜೂರಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ, ಅವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ನಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಅವರು ಧೀರ್ಘಕಾಲ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಹೋರಾಟವೇ ನಿದರ್ಶನವಾಗಿದೆ. ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಲಿ, ಮದೂರರು ಎಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉತ್ಪಾದನೆ ಬರುತ್ತದೆ, ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆ ಇಲ್ಲದೆ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ದೃಷ್ಟಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಮಜೂರರ ನ್ಯಾಯವಾದ ಕೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸಿ ಅವರಿಗೆ ಹಿತವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ. ಜನರ ಜೀವನ ಮಟ್ಟವು ಬಹಳ ಮೇಲೆ ಇದೆ, 1961 ರಲ್ಲಿ ನೂರು ಪಾಯಿಂಟುಗಳಿದ್ದದ್ದು ಈ ದಿವಸ ಮಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 600 ರಿಂದ 700 ವರೆಗೆ ಇದೆ. ಆದರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವವನಿಗೆ ಸಿಕ್ಕುವ ಮಜೂರಿ, 'ರಿಯಲ್ ವೇಜ್' ವಾಸ್ತವ ಮಜೂರಿ 1951ನೆ ಇಸವಿಯದು ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಕೃಷಿ ಮಜೂರನಿಗೆ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ. ಅವನಿಗೆ ಬರುವ ಮಜೂರಿಯಿಂದ ಜೀವನಾವಶ್ಯಕ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಯನ್ನು ಪೇಟೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋದರೆ 1951 ನೆ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ಆಣೆಗೆ ಅಥವಾ 15 ಪೈಸೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅಷ್ಟು ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನೂ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಇದರಿಂದ ಮಜೂರರ ಸ್ಥಿತಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಭಾವಿಸಬಹುದು. ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದವರು ಈಗಿನ ಬೆಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾಶ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬೆಲೆಗಳನ್ನು ತಡೆ ಹಿಡಿಯದೆ ಈ ರೀತಿ ಹಣದ ಉಬ್ಬರವನ್ನು ಬಡತತ್ವದ್ದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸುವುದು ಅತ್ಯಗತ್ಯವುಂಟು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದರಿಂದ ಸಹ ಹಾನಿ ಬರಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವುಂಟು.

ನಾಲ್ಕನೆಯ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾದ ಹೊಸ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಹಾಕಬೇಕಾಗುವುದೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದುದು ರೆವೆನ್ಯೂ ಸರ್ಜಾರ್ಚ್ ಹಾಕುವ ಮಸೂದೆಯನ್ನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ತಂದಿರುವುದು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ತೋಟಗಳಿಗೆ, ಗದ್ದೆಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ ಇದರ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ 800 ರೂಪಾಯಿ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆರ್ರಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್, ಎಜುಕೇಷನ್ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್, ಪಂಚಾಯಿತಿ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್, ನೀರಾವರಿ ತೆರಿಗೆ ಇವೆಲ್ಲವನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿದರು ಮಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿಗೆ 900 ರೂಪಾಯಿ ವರೆಗೆ ಕೊಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರೆ ನಮಗೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಸಂಗ್ರಹವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವುಂಟು. ಪಾನಿನೀರೋದವನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕಿದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಿಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವುಂಟು ಈ ಎರಡು ಬಾಬುಗಳಿಂದ ನಾಲ್ಕನೆಯ ಯೋಜನೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬರಬೇಕೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವುಂಟು. ಇದನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ರೆವೆನ್ಯೂ ಕಂದಾಯದ ಮೇಲೆ ಸರ್ಜಾರ್ಚ್ ಹಾಕಿ ಹಣವನ್ನು ವಸೂಲಾಡುವುದರಿಂದ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಬಹಳ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅವರನ್ನು ಬಹಳ ಕಷ್ಟದ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ದೂಡಿದ ಹಾಗೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದನ್ನು ತರಬಾರದು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಅಕ್ಕಿ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ನಾಯಕರು ಹೇಳಿದರು. ನಮ್ಮೊಟ್ಟಿಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಜತ್ತಿಯವರು ಬರಲಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ಕೇರಳ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಧಾನ್ಯ ಹೋಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತೇನೆ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಮೀಪದ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ ಅವಲಕ್ಕಿಯನ್ನು ಉಣ್ಣ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದು ಇಲ್ಲಿಂದ ಕೊಂಡು ಹೋದದ್ದು. ಅಕ್ಕಿಯು ನೀರಿನ ಮೇಲೆ, ರೈಲಿನಲ್ಲಿ, ಮಾರ್ಗದಮೇಲೆ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಹೊತ್ತು ಕೊಂಡೂ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಬಫರ್ ಜೋನ್ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲವು ಜನರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದರೆ ಕೇರಳಕ್ಕೆ ಕಳ್ಳತನದಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ಆಹಾರ ಪದಾರ್ಥಗಳನ್ನು ತಡೆಯಬಹುದು.

Mr. SPEAKER.—It may help us not to allow any quantity to pass beyond the limits.

Sri A. KRISHNA SHETTY.—That is what I am telling. Beyond south of Nethravathi, rice should not flow. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮಲತಾಯಿ ಧೋರಣೆಯಲ್ಲಿವಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಯೋಜನೆಗಳು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಆಗುವವು, ಬಂದರುಗಳಾಗಲಿ, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಮಾರ್ಗಗಳಾಗಲಿ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳೂ ಆಗುವುದು ಕೇಂದ್ರದಿಂದ. ಮೈಸೂರು ಸರ್ಕಾರದವರು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಮಾಡಿರುವುದು ಏನು. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದ ವಸೂಲಾಗುವ ಮಾರಾಟ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡಿ, ಭೂಕಂದಾಯವನ್ನು ರೆಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ, ಮೋಟಾರು ವಾಹನಗಳ ಮೇಲೆ ಬರುವ ತೆರಿಗೆಯನ್ನು ರೆಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ, ಇತರ ತೆರಿಗೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ರೆಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಿಂದಲೇ ಹೆಚ್ಚು ವರಪಾನ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತಿರುವುದು. ಅದರ ನಮಗೆ ಬೇರೆ ಕಡೆಯಿಂದ, ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಬರುವ ಹಣವನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಮಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಭಾಗದಲ್ಲಿಯೂ ಆಗಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಆದರೂ ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಅಗತ್ಯವುಂಟು. ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವುದು, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದು ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾಲೋನಿಗಳನ್ನು ತೆರೆದು ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುವುದು, ಮರನಾದ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಲು ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—On the first day 8 members participated, On the second day 15 members participated, on the 3rd day 11 members participated. I want to know how many more members are willing to participate. The whips of the parties should co-operate with the Chair. Everybody walks away at the last moment.

(Four Hon'ble Members stood up to speak)

Hon'ble Minister for Agriculture is keeping indifferent health. Let him reply and then I will give five minutes each to other members who want to speak.

5 P.M.

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ (ವ್ಯವಸಾಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸ್ವಾಮಿ, ಮಾನ್ಯ ಅಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮಾತನಾಡುವಾಗ್ಗೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಉತ್ಪಾದನೆ ವಿಷಯವಾಗಿ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪಿಸಿದರು. ತಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಈ ವರ್ಷ ನಮಗೆ ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾದ ವರ್ಷ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮಗೆ ನೀರಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನೀರಿನ ಆಶ್ರಯವಿಲ್ಲದೂ ಬೆಳೆ ಒಣಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ರಕ್ಷಿಸುವುದು, ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಿನ ಆಶ್ರಯಗಳಲ್ಲಿ ಬೇಸಿಗೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ರೈತರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುವುದು, ಈ ವಿಷಯಗಳ ಕಡೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನವನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹಾಗೂ ಮಳೆಯ ಅಭಾವದಿಂದ ಒಣಗುತ್ತಾ ಇದ್ದ ಹೈರುಗಳನ್ನು ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ನೀರಿತ್ತಿ ರಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಹೈರಾ ಪರ್ಟೇಸ್ ಸಿಸ್ಟಂ ಮೇಲೆ ಅರವತ್ತೈದುವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿತು. ಹಾಗೂ ಹೈರಾ ಪರ್ಟೇಸ್ ಮೇಲೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ ರೈತರಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ಮೇಲೆ ಅವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ರೆವಿನ್ಯೂ ಇಲಾಖೆಯವರಿಗೆ 45 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿತ್ತು. ಆ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ತಾರೋಕ್ ಬೋರ್ಡ್‌ಗಳ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ಮೂಲಕ ಯಾರಿಗೆ ಹೈರಾ ಪರ್ಟೇಸ್ ಮೇಲೆ ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೋ ಅಂತಹವರಿಗೆ ಬಾಡಿಗೆ ದರದ ಮೇಲೆ ಕೊಡಲು ನಿಶ್ಚಯಿಸಲಾಯಿತು. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಬೆಳೆ ಒಣಗುತ್ತಾ ಇದ್ದು ದನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ಹಾಗೂ ಈ ಬೇಸಿಗೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನೀರಿನ ಆಶ್ರಯಗಳಲ್ಲಿ ಇದ್ದವರಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾ ಇರಲಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ರೈತರಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಟ್ಟಿತು. ಅದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಭದ್ರಾ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ತುಂಗಭದ್ರಾ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ. ಭದ್ರಾ ಏರಿಯಾದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 85 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಯೊಳಗೆ ರಾಗಿ ಮತ್ತು ಜೋಳವನ್ನು ಈ ಬೇಸಿಗೆ ಯೊಳಗೆ ಬೆಳೆಯಲು ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿತು. ತಮಗಿಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿದ್ದ ರಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರವನ್ನು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲವಾದರೂ ಸಹಿತ ಈ ಬೇಸಿಗೆ ಬೆಳೆಗೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು, ಬೇಸಿಗೆ ಬೆಳೆಗೆ ಅದನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ಡಯ ಮಾಡಿ 7 ಸಾವಿರ ಟನ್‌ನ್ನು ನಮಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಈ 7 ಸಾವಿರ ಟನ್ ನಮಗೆ ಕಡಿಮೆಯಾದ ಪ್ರಯುಕ್ತ ಮತ್ತೆ ನಾನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಕನಿಷ್ಠಪಕ್ಷ 10 ಸಾವಿರ ಟನ್‌ಗಳಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು, ಕೇಂದ್ರ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಸಿ. ಸುಬ್ರಮಣ್ಯಂರವರನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಅವರು ನಮಗೆ ಮತ್ತೆ 7 ಸಾವಿರ ಟನ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ಧನಪಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಹಾಗೂ ನೈಟ್ರಾಜನ್ ಪರ್‌ಫರ್ಮೆಟ್ಸ್ ಈ ಬೆಳೆಗೆ ಮುಖ್ಯವಲ್ಲ ಎಂಬುದು ತಮಗೆ ಗೊತ್ತು. ಸೂಪರ್ ಫಾಸ್ಫೇಟ್ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರಲಿಲ್ಲವಾದ್ದರಿಂದ ಸೂಪರ್ ಫಾಸ್ಫೇಟ್ ತಯಾರು ಮಾಡುವ ಮೈಸೂರು ಕೆಮಿಕಲ್ ಫಾರ್ಮ್‌ಸೆಸ್ ಮತ್ತು ಚಾಮುಂಡಿ ಕೆಮಿಕಲ್ಸ್, ಇವುಗಳ ಯಜಮಾನರುಗಳನ್ನು ಕರೆಸಿ ಅವರುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರಿಂದ ಬಗ್ಗೆ ಅವರುಗಳು ಸೂಪರ್ ಫಾಸ್ಫೇಟ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಭರವಸೆ ನೀಡಿದರು. ಹಾಗೆಯೇ ಕೊಟ್ಟರು ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಈ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಬೇಸಿಗೆ ಬೆಳೆಯನ್ನು ನಾವು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ನದಿಗಳ ಮೂಲಕ ನೀರನ್ನು ಹಾಯಿಸಿ ಬೆಳೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಬಾವಿಗಳ ಅಡ್ಡುಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಬೆಳೆಯುವುದರ ಮೂಲಕ ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದೊಳಗೆ ಸುಮಾರು 5 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಯೊಳಗೆ ನಾವು ಇದನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ 5 ಲಕ್ಷ ಎಕರೆಗಾದರೂ ಸಹಿತ ಅವರಲ್ಲಿ

ಉತ್ತಮವಾದ ಬತ್ತನೆ ಬೀಜವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ನಾವೇ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಒದಗಿತು. ಇನ್ನು ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವ ಹಾಗೆ ಭದ್ರಾ ಏರಿಯಾದೊಳಗೆ ರಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದು ಒಂದು ಹೊಸದು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ನಾವು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಉತ್ತಮ ತಳಿಯನ್ನು ಶೇಖರಣೆ ಮಾಡಿದ್ದೇವಲ್ಲದೆ, ನಾವು ಮದ್ರಾಸ್ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಹಿತ 75 ಕ್ವಿಂಟಾರ್ ಬತ್ತನೆ ಬೀಜವನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವರ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದಾಗ್ಗೆ ಅಲ್ಲಿಯ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ರಾಮಯ್ಯನವರು ತಕ್ಷಣ ಅದಕ್ಕೆ ಅಪ್ಪಣೆ ಕೊಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಕ್ಕೋಸ್ಕರವಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಸಹಿತ ನಾನು ಈ ಸಮಯದೊಳಗೆ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದ ಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಮಾಡಿ, ಬೇಸಿಗೆ ಬೆಳೆಯ ಅಂಶೋಳನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತರಣೆಯನ್ನು ಈ ಸಾರಿ ನಾವು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಾಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಗ ಇದರಿಂದ ಬಹುಷಃ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಬರುವ ನಿರೀಕ್ಷಣೆ ಇದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಇನ್ನೊಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಮಾಚಾರ ನಮ್ಮ ಆಕ್ಸ್‌ಫಾಮ್ ಕುಟುಂಬವರು ಮುಂದೆ ಬಂದು ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ವಿಜ್ಞಾನ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಅವರ ಮೂಲಕ ನಮ್ಮ ತುಂಗಭದ್ರಾ ಏರಿಯಾದೊಳಗೆ 10 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗೆ ತಾವು ತಮ್ಮ ರಾಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಹಾಗೆ ಅವರು ಒಂದು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಈ ಸಮಯದೊಳಗೆ ನಾವು ನೆನೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. 10 ಸಾವಿರ ಎಕರೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹಿತ ಕೃಷಿ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಮತ್ತು ತುಂಗಭದ್ರಾ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಒಂದು ಜಂಟಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಿಂದ ನುಮಾರು 30 ಸಾವಿರ ಟನ್ ಆಹಾರ ಬೆಳೆಯುವ ಒಂದು ಉದ್ದೇಶ ಹೊಂದಿದೆ.

ಅದುದರಿಂದ ನಾವು ಬೇಸಿಗೆ ಬೆಳೆಗಳ ಒಂದು ಅಂದೋಲನದಿಂದ ನಮಗಿರುವ ಆಹಾರದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನಿಗಿಸಲು ಇಷ್ಟು ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಮಂಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿಯವರು ಇಲ್ಲಿ ಮಂಡಿಸಿರುವ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇರೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರೊಳಗೆ ರಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾವು ಈ ವರ್ಷ ಎಂದರೆ 66-67ನೇ ಸಾಲಿಗಾಗಿ 4,44,897 ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಈ ಗೊಬ್ಬರ ಬೇಕೆಂದು ಇಂಡೆಂಟು ಹಾಕಿದ್ದೇವೆ, ಕಳೆದ ವರ್ಷ 2,79,766 ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಗೊಬ್ಬರ ಬೇಕೆಂದು ಇಂಡೆಂಟು ಹಾಕಲಾಗಿತ್ತು. ಈ ವರ್ಷ ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಎಂದರೆ 4,44,897 ಟನ್ನುಗಳಷ್ಟು ಬೇಕೆಂದು ಇಂಡೆಂಟು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ.

ಶ್ರೀ ಸಿ. ಜೆ. ಮುಕ್ಕಣ್ಣಪ್ಪ.—ಹೋದ ವರ್ಷ ನೀವು ಮಾಡಿದ ಅಂದಾಜಿಷ್ಟು ಅದರಲ್ಲಿ ನಿಮಗೆಷ್ಟು ದೊರಕಿತು ?

ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣ ಗೌಡ.—ಹೋದ ವರ್ಷ ನಾವು ಮಾಡಿದ್ದ ಇಂಡೆಂಟು 2,79,766 ಟನ್ನುಗಳು ಕೇಂದ್ರದವರು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದು 1,28,000 ಟನ್ನುಗಳು ಇನ್ನು ನಮಗಿರುವ ಕೊರತೆ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳದ ಬೀಜಗಳು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕರು ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ತಮಗೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಈ ಹೈ ಬ್ರಿಡ್ ಸೀಡುಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಕಠಿಣವಾದುದು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದಕ್ಕೆ ಪೇರೆಂಟರ್ ಸೀಡ್ ನ್ಯಾಷನಲ್ ಸೀಡ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ನಿನವರಿಂದ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಬೇಕು. ಅವರೂ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅದೂ ಬಹುಶಃ ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ನಾವು ಎಲ್ಲ ಉತ್ತಮವಾದ ಸೀಡ್ ಗ್ರೋಯರುಗಳು ಎಂದಿರುತ್ತಾರೋ ಅವರ ಮೂಲಕ ಸೀಡುಗಳನ್ನು ತಂದು ನಾವು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಫಾರ್ಮ್‌ಗಳು ಎಂದು ಮಾಡಿದ್ದೇವೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ತಂದು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅದು ಮುಂದಿನ ವರ್ಷ ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಹೈ ಬ್ರಿಡ್ ಜೋಳದ ಸೀಡುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಸಜ್ಜಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದರ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿರುವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಿಂದಲೂ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ಪಡೆದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಹೈಬ್ರಿಡ್ ಸೀಡ್‌ಗಳೇನೋ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಿಗುತ್ತವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ಇದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅನೇಕ ರೈತರು ಸರ್ಚಿಫೈಡ್ ಸೀಡ್‌ಗಳೆಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಹೈ ಬ್ರಿಡ್ ಸೀಡುಗಳೆಂದು ಹೇಳಿ ಮಾರುತ್ತಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದನ್ನು ರೈತರು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಮೋಸಹೋಗುವ ಸಂಭವವೂ ಇದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇಂತಹ 'ಸೀಡುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿರಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೆಲವು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ನಮಗೆ ಬೋರ್‌ವರ್ಕ್‌ಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಹಾಗೂ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳು ಬೇಕೆಂದೂ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಬಹುಶಃ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ವಿಚಾರ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತು. ನಮಗೆ ಈ ವರ್ಷ 49 ಟ್ರಾಕ್ಟರು

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ನಾರಾಯಣಗೌಡ)

ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಏನು ಅಂದಾಜು ಇತ್ತೋ ಅದರಂತೆ ನಮಗೆ 10 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಹಣ ಒದಗಿಸಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 9 ಲಕ್ಷದಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಟ್ರಾಕ್ಟರು ಕೊಳ್ಳಲು ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಅನೇಕರು ಬೋರ್ ವೆಲ್ಸ್‌ಗಳು ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಬೋರ್ ವೆಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡುವವರನ್ನು ನಾವು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ಅವರಿಂದ ಪಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ನಮಗೆ ಒಂದು ತಿಂಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಅಥವಾ ಎರಡು ದಾವಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡಲು ಮಾತ್ರ ಆಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗ ಸುಮಾರು 28 ಬೋರ್‌ವೆಲ್ಸ್‌ಗಳಿವೆ. ಬಹುಶಃ ಇದನ್ನು ಮಾರ್ಚಿ ತಿಂಗಳ ವೇಳೆಗೆ ಸುಮಾರು 55 ಬೋರ್ ವೆಲ್ಸ್‌ಗಳಷ್ಟು ಮಾಡಲು ಇದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಮೆಷಿನ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ಡ್ರೈವರುಗಳನ್ನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತರಬೇತು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ನದಸ್ಯರುಗಳು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಒಂದರಂತೆ ಒಂದೊಂದು ಬೋರ್‌ವೆಲ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರತಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿಗೂ ಒಂದರಂತೆ ಕೊಡಲು ಅಭ್ಯಂತರವೇನೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಸರಬರಾಜು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಡೆಸಲು ಬೇಕಾಗುವ ಮೆಕ್ಯಾನಿಕ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ಡ್ರೈವರುಗಳು ಕೂಡ ಇಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಸಾಲಿನಲ್ಲಿ ನಾವು 10 ಜನರನ್ನು ಡ್ರೈವರುಗಳಾಗಿ ಹಾಗೂ ಮೆಕ್ಯಾನಿಕ್‌ಗಳಾಗಿ ತರಬೇತಿ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಮುಂದೆ 55 ಬೋರ್‌ವೆಲ್ಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಮೆಕ್ಯಾನಿಕ್‌ಗಳು ಹಾಗೂ ಡ್ರೈವರುಗಳು, ಇವರನ್ನು ನಾವು ನೇಮಕ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಬಿಜಾಪುರ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ರೆಕ್ಲಮೇಷನ್ ಸ್ಕೀಂನ್ನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರದೆ ತೊಂದರೆ ಯಾಗುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಈ ಸಾಯಿರ್ ರೆಕ್ಲಮೇಷನ್ ಸ್ಕೀಂನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದಿದ್ದೇವೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಶಿಬ್ಬಂದಿಯನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಫೀಲ್ಡ್ ಮೆನ್‌ಗಳನ್ನು ನೇಮಕ ಮಾಡಲು ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಏಕೆಂದರೆ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೈಕೋರ್ಟಿನವರಿಂದ ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರು ಬಂದುದರಿಂದ ಇವರ ನೇಮಕಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ನಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಸ್ಟೇ ಆರ್ಡರು ವೇಕೇಟ್ ಆಗುವುದರಲ್ಲಿದೆ. ಅದಾದ ಕೂಡಲೇ ಅವರನ್ನೂ ನೇಮಕ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿ ಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ, ಮತ್ತು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಸಲಹೆಗಳನ್ನೂ ಮಾನ್ಯ ನದಸ್ಯರುಗಳು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳ ಕಡೆಗೂ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri SANJIVANATH AIKALA.—Sir, I will confine myself to only one subject and that is about the handloom weavers the very despicable plight of these people in the entire State. I very much regret that the Minister had no tears to shed about the pitiable plight of the handloom weavers in the State. What is the position of all these handloom weavers in the State? Due to scarcity conditions, large quantities of handloom production has accumulated, and consequently the weavers cannot find ways and means to sell the finished products. And, the Government has not, in the State Handloom Society or other societies, come to the rescue of these people. Handloom industry is under the control of two departments—the Industries Department and the Co-operative Department. Consequently, it is not a child of anybody. Whatever inconvenient part of the work is there, it is sent to the other department. It has become an orphan. I understand that a rebate which is being given in all the neighbouring States, in Kerala, in Tamilnad, in Andhra and Maharashtra is denied to the handloom weavers of the Mysore State. Government got that rebate from the Central Government in 1963, but that is not given to the societies or handloom weavers. I understand that that amount is diverted to other departments. When the Industries Department is asked, they throw the ball to the Co-operation Department, and when this Department is asked, they say that it is the Industries Department that is responsible. Consequently, this rebate is withheld and that is not given to the handloom weavers.

There is what is known as the Handloom Weavers Apex Society in Bangalore. This Apex Society is a parent body to all the primary societies. It is required to supply to the primary societies yarn, colour and other foreign goods. What does this Apex Society do? It sells all the goods to the private people in black market, as a result of which the primary societies are denied what is legitimately due to them, and whatever goods are not sold are kept in dead stock in this Apex Society. There is a dead stock of nearly Rs. 4 lakhs worth of sarees and Rs. 7 lakhs worth of yarn. In this way, this State Handloom Society is another small brother or big brother of Khadi Board which is swindling money. I hold the Hon'ble Finance Minister responsible for this mishap.

MR. SPEAKER.—The Hon'ble Member is at liberty to hold the Hon'ble Minister responsible for that.

SRI SANJEEVANATH AIKALA.—I would like to draw the attention of the Hon'ble Minister concerned to the great Cyclone that prevailed in the District and the inflow of saline water into the standing crops. I request that necessary steps on a large scale should be taken to protect the standing crops, and I pray that in coastal areas not only relief should be given to the farmers, but remission of land revenue should also be given effect to.

With these words, I thank you.

ಶ್ರೀ ವೈ. ಮಂಜಯ್ಯಶೆಟ್ಟಿ (ಬೈಂದೂರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇರೆ ನಾನು ಮಂಡಿಸಿದ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇರೆ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಬಹಳ ಮೇಲ್ನುಟ್ಟದ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿರನ್ನು ಅಭಿನಂದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರು ನಾನು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸಭೆಯಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನ್ನನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಆದರೆ ನಾನು ಭಾಷಣವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನೇ ನಾನು ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾಯಿತು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗೋಪಾಲಗೌಡರಿಗೆ ಹೇಳುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಾನೂ ಸಹ ಅವರಷ್ಟೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಭಿಮಾನ ಉಳ್ಳವನು. ಅವರಿಗಿಂತ ಉತ್ತಮವಾದ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ನಾನು ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಒಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಭಿಮಾನ ಇದೆ. ಹಾಗೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಶಕ್ತಿ ಇದೆ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಈ ನಿರ್ಣಯದ ಮೇರೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸದಸ್ಯರು ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆ ಮತ್ತು ಕೃಷಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕುಂದು ಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಸಕಾರದವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೃಷಿ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಆ ವಿಚಾರವಾಗಿ ನಾನು ಪುನಃ ಉತ್ತರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ಚರ್ಚೆತರ್ಜನವಾದೀತು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಏನು, ಆ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೈಗೊಂಡ ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯಗಳೇನು ಮತ್ತು ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇಬ್ಬರು ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪತಕ್ಕ ವಿಚಾರವಾಗಿದೆ. ಮೊನ್ನೆ ನಾನು ಹೇಳಿದಂತೆ ಆಹಾರ ಸಮಸ್ಯೆ, ರಾಷ್ಟ್ರ ಸಮಸ್ಯೆ. ಈ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆ ಹರಿಸುವುದು ಬರೀ ಆಳುವ ಪಕ್ಷದ ಹೊಣೆಯೇ ಅಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷದ ಜನರೂ ಸೇರಿ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಒಗ್ಗಟ್ಟಿನಿಂದ ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವುದು ಸಮ್ಮತವು. ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನೂ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿರುವುದರಿಂದ ನನ್ನ ಉತ್ತರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೇಳದೆ ನಾನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಂಡಿಸಿದ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಟ್ಟಾರೆ ಒಮ್ಮತದಿಂದ ಸಮ್ಮತಿಸಿದ್ದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ ಅವರೆಲ್ಲರಿಗೂ ನನ್ನ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. SPEAKER.—I will put the amendments to the Vote. The question is :

“That the following words shall be added at the end of the motion :

‘ but regret that—

- (a) the Address makes no demand for an early solution of the Maharashtra-Mysore Border dispute in accordance with the assurance given by the Hon'ble Chief Minister in the First Session of the Legislative Assembly after the Re-organisation of States in 1956 ;
- (b) the Address makes no adequate mention of the deteriorating Food Problem in the State and Government's inability to handle it ;
- (c) Government have crippled Civil Liberties under the Deference of India Rules’.”

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That the following words shall be added at the end of the motion :

‘ but regret that—

- (a) the Address makes no mention of the deteriorating Food situation in the State and the Government's inability to handle it ;
- (b) Government have curtailed Civil Liberties and Democratic rights ;
- (c) the Address does not make mention of the achievements of the Third Five Year-Plan ;
- (d) the Address does not fully focus the Labour unrest in the State and the failure of the Government to solve un-employment problem’.”

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“That the following words shall be added at the end of the motion :

‘ but regret that—

- (a) the Address fails to mention the steps taken by the Government to handle the food situation and for providing food to the starving masses without any means, in the scarcity hit rural area ;
- (b) the Address makes no mention of the steps taken by the Government with regard to the Act relating to the Abolition of the Hereditary Rights in the light of the recent judgement of the Supreme Court’.”

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“ That the following words shall be added at the end of the motion :

‘ but regret that—

- (a) Government have failed to supply adequate foodstuffs to the famine stricken population in rural areas and small towns and it has failed to provide employment to rural labourers ;
- (b) the Address makes no mention of restoring the curtailment of Civil liberties and Democratic rights ;
- (c) the Address fails to mention about solving the labour unrest and about increasing their standard of living ;
- (d) Government have failed to take concrete measures to improve agriculture in the Dry Districts of the State by providing adequate funds to sink Irrigation Wells in large number ;
- (e) Government have failed to abolish Land Revenue levy on small holdings ;
- (f) Government have failed to abolish prohibition in the State.”

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER. — The question is :

“ That the following words shall be added at the end of the motion :

‘ but regret that—

- (a) the Address is silent on the important issue of re-distribution of the State Boundaries on Linguistic basis ;
- (b) the Address fails to mention about the question of safeguarding the interests of linguistic minorities ;
- (c) the Address is silent on the important issue of wiping out corruption, nepotism and inefficiency in the administration of the State ;
- (d) Government have failed in their duty to supply sufficient food to the people of the State ;
- (e) Government have failed in not taking proper steps in purchasing food grains from big land-holders ;
- (f) the Address makes no indication to scrap up prohibition ;
- (g) the proposals for increasing taxation on already starved people is inhuman.”

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“ That the following words shall be added at the end of the motion :

‘ but regret that—

- (a) Government have failed to indicate the way to achieve the goal of the socialistic pattern of society set before the Nation ;
- (b) the Address fails to mention about the programme of rural industrialisation, particularly, the processing industries;
- (c) Government have failed to raise the standard of education at all levels in the State ;
- (d) Government have failed to establish the Panchayat Raj in the State on sound foundation by initiating reforms in the structure of the Panchayat Raj Institutions so as to give wider powers to the masses of the people ;
- (e) Government have utterly failed to settle the Border disputes of the State with the neighbouring State particularly Kasargod and the Marathi speaking areas, in spite of the assurances given by the Government in December, 1956’.”

The amendment was negatived.

Mr. SPEAKER.—The question is :—

“That the following words shall be added at the end of the motion.

‘ but regret that—

(i) Government have failed.—

- (a) to consider the State as one Unit and taking upon themselves the responsibility of procurement, storage and distribution of foodgrains ;
- (b) to control the prices of essential commodities ;
- (c) to make Kannada as the medium of instruction in all schools and colleges of the State and to use Kannada for Official correspondences in Courts and Offices ;
- (d) to enforce Land Reforms ;
- (e) to amend the Levy Order in view of the losses of crops due to failure of monsoon rains and to solve the famine condition in the State, to introduce the rationing throughout the State ;

(f) in giving remission of Land Revenue ;

(ii) the Address fails to mention measures to be taken to root out the defects in the Administration of the Government.”

The amendment was negatived.

5-30 P.M.

Mr. SPEAKER.—The question is :

“that we, the members of the Mysore Legislative Assembly assembled in this Session beg leave to thank the Governor for the Address delivered to the members of the Legislature on 28th January 1966.”

Sri K. P. REVANASIDDAPPA.—I press for a division.

Mr. SPEAKER.—The Division bell will ring. (The bell rang for 2 minutes).

Mr. SPEAKER.—I will again put the motion to the vote of the House. The question is :

“that we, the members of the Mysore Legislative Assembly assembled in this Session beg leave to thank the Governor for the Address delivered to the members of the Legislature on 28th January 1966.”

The motion was adopted.

MYSORE SALES TAX (AMENDMENT) BILL, 1966.

Motion to Consider.

Sri RAMAKRISHNA HEGDE (Minister for Finance).—I beg to move :

“That the Mysore Sales Tax (Amendment) Bill, 1966, be taken into consideration”.

Mr. SPEAKER.—Motion moved :

That the Mysore Sales Tax (Amendment) Bill, 1966, be taken into consideration.”

† RAMAKRISHNA HEGDE.—Sir, this Bill has been brought forward with two important objects, namely one to augment the resources of the State to enable the Government to undertake various development schemes included in the 4th plan and secondly to remove certain lacunae that exist in the present Act. I would like to refer only to those points which are very important. It has been proposed to increase the rate of sales tax on turnover from 2% to 3% and also in respect of certain items certain increase has been proposed as detailed in the Bill. It has also been proposed to raise the limit of exemption of Rs. 7,500 to Rs. 10,000 so that small dealers, petty shopkeepers, etc. are kept out of the purview of this legislation.

Another important point in this Bill is to provide a rebate of 1 per cent in respect of certain luxury goods on production of proof that Central sales tax has been paid thereon. This is necessary because if the incidence of the tax is higher than in the neighbouring States, there